

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) VIII.

BUENOS AIRES, 15. DE MAYO (Maja) de 1937 No. (Štev.) 19

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctva.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Nič malodušja!

Odkar sta Jugoslavija in Italija podpisali sporazum, se nekaterim zdi, da je vprašanje Slovencev v Julijski krajini potisnjeno v ozadje in celo da sploh ne obstoja več. Tak občutek imajo nekateri, ko prebirajo starokrajske liste.

V resnici pa ni tako. Jugoslovanski narod slej ko prej čuti z usodo svojih zaslužjenih bratov onstran meje in nestrpno pričakuje za sedaj žarek svobode, ki jo je Italija obljubila ob sporazumu slovenskemu in hrvaškemu ljudstvu v svojih mejah, za pozejši čas, ko bo pravica prišla do veljave, pa še mnogo več.

Kot izvemo iz pisem, ki jih prejemale naši izseljenci od svojih iz domovine, naši doma ne vedo nič točnega, kakšna usoda jim je namenjena za v bodoče. Temu se pač ni čuditi, kajti nobenega javnega tiska nimajo, ki bi jim zadevo raztolmačil.

Po pogodbi je Italija obljubila rabo slovenskega jezika v šoli in v cerkvi. Vemo iz poročil, da so res dali nekaj več svobode v cerkvi in tudi ni ljudstvo za vsako malenkost šikanirano, če fantje na vasi zapojejo ali se ljudje menijo v svojem jeziku, medtem ko o kakšni slovenski učni uri v šoli še ni nič slišati.

A četudi bi Italija obljubo v celoti izpolnila, bi bilo to za kulturni narod, kot smo Slovenci, samo drobničica. Zato je naravno, da pri tem ne mislimo ostati.

Vendar tega vprašanja ni mogoče rešiti takoj in samega zase, kajti danes je ves svet povezan tako, da bi bile vsake spremembe na enem koncu občutene tudi na drugem. Vprašanje narodnih manjšin se bo rešilo naknadno z drugimi perečimi mednarodnimi problemi, a gotovo toliko časa ne, dokler se ne likvidira fašizem, ker od nobenega nasilnega režima ne moremo pričakovati pravice in z njo boljših časov.

Bojazen, da se bo Jugoslavija s pogodbo z Italijo kmalu našla v fašističnem taboru, je brez podlage. Morda se tudi v Jugoslaviji dobijo posamezniki, ki bi to želeli, vendar glavno in odločilno besedo ima narod, ki fašizma noče.

Ko so se mudili v Beogradu italijanski zastopniki, ni bilo med narodom nobenega navdušenja. Kmalu potem pa je prišel na obisk v Jugoslavijo predsednik Češkoslovaške republike, in narod mu je prirejal navdušene ovacije. Prepričani smo, da bo prišel čas, ko si bosta tudi jugoslovanski in ruski narod prijateljski stisnila roko. Krvno čuvstvo je močnejše kot vse drugo.

Kadar mislimo na žalostno usodo našega naroda, moramo imeti pred očmi razvoj svetovnih dogodkov. Naj svet še tako tava v raznih zablodah, eno je gotovo, da mednarodna pravičnost po vsem svetu napreduje. Fašizem bo moral prej ali slej kapitulirati. In takrat bo zaslajalo solnce svobode tudi primorskim Slovincem.

Ali naj mirno in križem rok čakamo tistega veselega dne? Nikakor ne, ker biti pasivno od strani, ko se gre za našo lastno bodočnost, pomeni toliko, kot pomagati našim zati-

KRONANJE KRALJA JURIJA VI.

V Londonu so se zbrali zastopniki držav iz vseh krajev sveta, da prisostvujejo velikim slavnostim v angleški prestolnici — Ustaši so baje pripravljali novo teroristično akcijo

Po dolgotrajnih in skrbnih pripravah, se je v sredo izvršilo s tradicionalnim angleškim ceremonijalom, polnim srednjeveškega pompa, svečano kronanje novega angleškega kralja Jurija VI., ki je prišel na prestol, ker se je njegov starejši brat odpovedal kroni in šel za žensko, v katero se je bil zagledal.

Vsi dnevniki, po vseh deželah, so bili te dni polni podrobnih poročil o poteku ceremonije, ki je privabila v London ogromne množice ne samo Angležev, marveč tudi tujcev. Tudi ta krat se je izkazalo, da uživa dinastija globoko in prepričano demokratskega angleškega naroda velike simpatije ne le doma, marveč tudi pri drugih narodih. Nima smisla, in tudi prostor je preskromen, da bi tu opisovali ceremonijo v podrobnostih. Kdor se je za stvar zanimal, je imel priliko čitati poročila v kateremkoli jeziku, razen v italijanskem, če je živel tiste dni v Italiji.

Tik pred kronanskimi svečanostmi v Londonu so se namreč odnošaji med Italijo in Anglijo močno poslabšali. Angleški listi so zadnje čase nekoliko preveč odkritosrčno začeli pisati o italijanskem vmešavanju v španske zadeve in tudi o raznih neuspehih, ki so jih italijan-

ski oddelki doživeli na nekaterih frontah, pa se je Mussoliniju angleški tisk radi tega tako zameril, da je prepovedal razprodajanje skoro vseh angleških listov v Italiji, da je odpoklical vse italijanske novinarske poročevalce iz Londona in drugih angleških mest ter je angleške časnikarje povabil... naj zapuste Italijo. Uredništva vseh italijanskih listov so hkratu dobila ukaz, da ne smejo objavljati nobenih vesti več o Angliji — kakor da bi angleški narod za fašistično Italijo sploh ne obstojal več. Ti dogodki, ki so vzbudili v svetu razumljivo senzacijo in dali povod za mnoge komentarje, dokazujejo, da med dvema narodoma s preveč različno mentaliteto ne more biti priprtih prijateljskih odnosov, pa naj državniški sklepajo kakršnekoli gentlemenske sporazume. Po hudi napetosti, ki je zavladala v odnosu med Italijo in Anglijo tekom abesinske vojne, je po dogovoru o

Sredozemskem morju izgledalo, da ne bo tako kmalu prišlo do novih nespornostnih; a sedanji dogodki dokazujejo, da se je varal, kdor je tako mislil. Dejstvo, ki ga ni mogoče izpremeniti, je pač, da flegmatični in demokratični Anglež v globini svojega srca pomiluje, če ne naravnost sovraži, kričavega in nasilnega človeka. In to njegovo razpoloženje mora prit i prej ali slej na dan.

Drug dogodek, ki je zvezi s kronanskimi slavnostmi na Angleškem zbudil v svetu mnogo pozornosti, je bila aretacija nekoga Stjepana Mazurčiča ali Marušića na Francoskem. Francoska policija je bila obveščena, da pripada mož, ki je pred nedavnim prišel v Francijo, Paveličevi ustaški organizaciji, pa ga je radi tega nadzirala; ko je izvršila na njegovem stanovanju preiskavo, je našla pri njem večje število bomb. Francoske varnostne oblasti radi tega domneva, da je prišel v Fran-

cijo z namenom, da bi izvršil atentat na kneza namestnika Pavla ter na druge osebnosti, ko bi se vračali iz Londona preko Pariza domov. Aretirani ustaš je izjavil, da je živel delj časa v Messini, na Siciliji, da je tam poveljeval nekemu ustaškemu taborišču ter da je pred kratkim prišel iz Firenz, kjer je pustil ženo in otroka. Pri sebi je imel potni list, glaseč se na ime Marka F. Vujeva, klateža in pustolovca, ki je tudi v Argentini napisal nekoliko strani svoje pestre zgodovine, a ki ni več med živimi.

Policija v Franciji je izvršila še mnogo drugih aretacij sumljivih tipov. Vprašanje je seveda, ali so ustaši tudi ta krat skušali organizirati nov in odvraten zločin, ali pa so morda skušali narediti le neke vrste demonstracijo, ki naj bi poslabšala odnose med Italijo in Jugoslavijo. Čudno je namreč, da pride tak atentator v deželo dobra dva tedna pred takim dogodkom, kakršen je bilo londonsko kronanje, da nosi s seboj kar devet bomb in povrh vsega še potni list umrlega človeka, katerega ime je bilo po vsej priliki znano policiji v več ko eni državi. In čudno je tudi, da aretirani Mazurčič ali Marušić, ali kakor se že piše, brž hiti izjavljati, da je živel v Italiji, da je bil tam komandant Paveličevega taborišča itd. ter nava, v dokaz za resničnost svojih navedb še dejstvo, da ima ženo v Italiji. Tako klepetavih atentatorjev ni najti zlepa.

Zato ni izključeno, da se je tu šlo predvsem za poskus pokvariti odnose med Jugoslavijo in Italijo in vsaj ublažiti neugodne posledice, ki jih beograjski sporazum gotovo ima za organizacijo profesionalnih teroristov, kakor so Paveličevi ustaši.

Imamo še danes razne politične nespornosti in nesoglasja, imejte zmerom pred očmi, da so vse to prehodni pojavi in da je samo narod večen in njegova volja živi svobodno in realno življenje. Ta velika granita volja vsega našega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev po skupnem življenju v svobodni domovini, ki se je tako sijajno manifestirala in s krvjo zapečatila v svetovni vojni, bo tudi danes zbirala in odstranila vse tisto, kar ji bo na poti.

Bratje v daljni tujini! Ne pozabite, da mora za izvedbo tega svojega programa domovina apelirati tudi na vas. In kakor so vaši starejši rodovi vse dali za osvoboditev in zedinjenje, vas prosim, da tudi vi z učinkovitim sodelovanjem pripomorete k notranji izgradnji svoje domovine. Danes, ko se začne nova doba novega sodelovanja med domovino in vami, vam pošiljam apel ne samo v imenu vlade, temveč v imenu vse države, da pustite ob strani vse medsebojne razprtije in nesoglasja, da ne verjamete sirenskemu glasovom tistih, ki vam neresnično slikajo razmere v domovini, in da boste enako složni in enodušni pri izgradnji svoje domovine, kakor so bili vaši starejši pri njenem ustvarjanju.

BESEDA PREDSEDNIKA VLADE IZSELJENCEM

Kakor smo svoj čas že poročali, a le na kratko, ker radi motenj v prenosu ni bilo mogoče vsega slišati, je prvi kratkovoljni radio-program za naše izseljence v Ameriki otvoril predsednik vlade dr. Milan Stojadinović z govorom, katerega celotno besedilo prinašamo tu iz "Izseljenskega vestnika Rafaela".

Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je imel v noči od 31. marca na 1. april tale govor po radiu, ko je otvoril prvo radijsko emisijo za naše izseljence v Ameriki:

V trenutku, ko povzemam besedo, da pošljem pozdrav čez Ocean našim bratom v daljni tujini, vstajajo v meni spomini na ona velika dela in neprecenljive usluge, ki jih je naše izseljensko doprineslo v svetovni vojni na oltar narodnega osvobodjenja in zedinjenja.

Od te zgodovinske dobe sta pretekli že več kot dve desetletji. In danes, po tolikem času, se s patriotskim zanosom spominjamo veličastnega člana in rodoljubne enodušnosti, s katero so stotisoč naših krvnih bratov izseljencev, Slovencev, Hrvatov in Srbov, hiteli in tekmovali, kdo bo bolj pripomogel k zmagi v gigantskem boju za ustvaritev naše skupne svobodne domovine. V tej veliki patriotski akciji so enako sodelovale vse naše izseljenske kolonije, ne samo v obeh Amerikah, temveč tudi v vseh britanskih dominionih, v Kanadi, Avstraliji, Novi Zelandiji in Južni Afriki.

Na veličastnih kongresih v Čikagu marca 1915 za severno Ameriko, v Antofagasti januarja 1916 za Južno in naposled na imponentnem skupnem shodu obeh Amerik v Pittsburgu novembra 1916 so vsi jugoslovanski izseljenci složno in sogla-

sno izjavili, da pretrgajo vso zvezo z avstro-ogrsko monarhijo in habsburško dinastijo in da stopajo v skupno borbo na strani Srbije in Črne gore za osvoboditev in zedinjenje.

Podpora, ki so jo naši rojaki v tujini dali za splošno narodno stvar, je bila zelo pomembna. Ni bila samo moralnega značaja, ker se je s tem manifestirala enodušna in določna volja vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov za zedinjenje s Srbijo in Črno goro in za dokončno osvoboditev in ustanovitev skupne svobodne države. Bila je tudi stvarna, saj so naši izseljenci prispevali kar največje gnotne žrtve za osvobodilno vojno. Mnogo tisočev njihovih prostovoljcev je pustilo dotedanje neskrbno življenje in so odšli na solunsko fronto, da so se z ramo ob ramo borili z armadami Srbije in zaveznikov in tako žrtvovali tudi krvni davček za sveto stvar narodne osvoboditve.

V vseh državah so se občutile zelo velike in usodne posledice in razdejanja svetovne vojne, ki je opustošil države in izžepal narode. Pred nami v novi državi so vstajale velikanske naloge notranje obnove, preporoda, gradnje in ureditve. Naloge, tako velike, da so jih drugi narodi reševali stoletja in stoletja, dokler niso dosegli končne konsolidacije. Zgled Amerike to najzgovorneje potrjuje. In vendar so se vzle izredni težavnosti razmer v naši domovini v necelih 20 letih dosegli na polju materialne in kulturne obnove uspehi, ki zbujajo občudovanje. Vas vse bo, ko boste obiskali ali se vrnili v svojo domovino, kar najprijetneje presenetil veliki napredek dosežen v tem kratkem času v vseh smereh in na vseh poljih. Ponosni boste, ker bo v tem mnogo zaslug in deleža vas in vaših prednikov. Če smo imeli in

ralcem. Naša dolžnost je, da smo trdni v protifašističnih vrstah resnične demokracije. Tega pa nam ni treba delati s kričanjem in s povajanjem eden drugega, temveč s smotrenim delom, ki mora stremeti za tem, da se kot skupnost, kot v svet odleteli del našega naroda okrepi mo v povzpemo kulturno in gospodarsko.

Nekaj lepih začetkov že imamo: skupno glasilo, enotno slovensko šolo, katere delokrog se bo po vsej priliki kmalu raztegnil še na druge naše naselbine; in tudi naša društva spoznavajo, da bomo samo v slogi kaj večjega dosegli.

Delati, da bomo telesno krapki, kulturno in gospodarsko močni — to mora biti naše geslo; le tako se bomo ohranili kot narod za boljše in pravičnejše čase, doma in v tujini.

In to vsi. Tudi oni, ki so danes v robstvu. Prazna je bojazen, da je usoda primorskih Slovencev za vedno zapečatena in da se nam Primorcem v tujini ne izplača boriti se za slovensko stvar, če smo doma obsojeni na smrt, ker Jugoslavija ni obrnila svojih topov proti Italiji, marveč segla v roko, katero ji je Italija ponujala.

Usoda narodov se ne piše v enem dnevu in v eni pogodbi. Usoda narodov je v njih samih; v njihovih srcih, v njihovih dušah, v njihovem zaupanju v bodočnost. To zaupanje moramo utrditi v srcih nas vseh, če si hočemo lepšo bodočnost zaslužiti in jo doseči. Mi, ki smo v tujini delajmo za to lepšo bodočnost tu, med nami, složno in bratsko!

Jan Kacin

Argentinske vesti

NOVI FINSKI MINISTER

V torek je predal svoja akreditivna pisma državnemu predsedniku finski opolnomočeni minister Nilo Orasmaa, ki bo zastopal svojo vladu v Argentini.

PROMETA NESREČE

Na ulici Rivadavia, nasproti hiši št. 7113, je v torek odpoldne zadelo vozilo z veliko silo 10-letnega šolarja Alfreda Rodrigueza. Deček je priletel ob pločnik ter se tako poobil, da je kmalu izdihnil.

Nakrižišču ulic Rivadavia in Cardoso je kamijon, ki je vodil Otto Schmidt, podrl ta dan popoldne tudi Alberta Weinerja, starega 7 let. Kolo mu je šlo čez prsa in vsaka pomoč je bila zaman. Deček je kmalu izdihnil.

Zgodila se pa je istega dne še tretja taka nesreča, pri kateri je izgubil življenje 8-letni Josip Potok, stanujoč v ulici Fournier 2449; kamijon ga je podrl in ga težko poškodoval. Prepeljan je bil v bolnišnico Penna, kjer je pa tudi kmalu nato izdihnil. Ta deček je najbrž sin naših staršev. Policijsko poročilo pravi da je "austriaco".

PONAREJENI BANKOVCI PO 100 PESOV

Na Angleškem in v Franciji so pričeli krožiti ponarejeni argentinski bankovci po 100 pesov. Tako je tukajšnja tiskarna Ernesto Tornquist, ki ima svoj sedež v ulici Bme. Mitre 559, prejela že 24. marca 25 takih ponarejenih bankovcev, 26. aprila pa zopet 13 bankovcev. Vsi bankovci imajo odznako 10. dec. — 74; dostavila jih je The Anglo Portuguese Colonial in Overseas Bank Ltda., ki je agencija tukajšnega tiskarje Tornquista. Tukajšnja policija se je takoj obrnila na londonsko, da poskuša falsifikatorje prijeti. Angleška policija je stovala v stoku tudi s pariško, ker, kakor izjavljajo v Londonu, so bili bankovci spravljani v promet v Parizu, kjer ima ta banka svoje zastopstvo. Do sedaj niso še nikogar prišli.

ARGENTINSKI IZVOZ

Argentinska zunanja trgovina stalno napreduje. V sredo je izdal državni statistični urad poročilo, iz katerega posnamemo, da je bilo v prvih štirih mesecih t.l. izvoženega blaga za 1.074.559.000 pesov, do čim je bilo lanskega leta izvoženega le za 517.344.000 pesov.

Izvoz se tedaj povišal letos za \$ 557.215.00 ali za 107.7 o/o.

DRŽAVNO POSOJILLO ZA NAKUP SEMENA

V krajih, kjer je bila letošnja letina radi klimatičnih nepravil uničena ter nimajo kmetje semena za novo setev, bodo dobili državno posojilo, da si seme nabavijo. V to svrhu je vlada dovolila 1 milijon kredita.

NOTRANJE POSOJILLO

Dr. Bosch, predsednik Državne Centralne banke, je v ponedeljek predložil finančnemu ministru poročilo o uspehu notarnjega posojila. Pokupljenih je bilo obveznic za 232.229.000 pesov.

ODCEPLJENA SOCIALISTIČNA STRANKA "UNION"

Izvršni odlok socialistvo-unionistov se je konstituiral tako le: dr. Bartolome A. Fiorini, glavni tajnik; dr. Fortunato Zabala Vico, blagajnik. Odborniki: Joaquin Coa, Luis Ramiconi, dr. Benito Marianetti, Vivente Russomano, Enrique Broquen, Rodolfo Araoz Alfaro, Elio Leyes in Pedro Cristia.

ZNIZANA VOŽNJA

Za 25. maja, ki je državni praznik, sta železnici F.C.P. in F.C.C.B.A. znižali vožnjo za 25 o/o. Za pacifično železnico velja to od 19. t.m. do 25. oziroma 30. t.m. Za centralno buenosaireško pa od 17. do 31. t.m.

NOVI PRISLJENCI

BANCO GERMANICO DE LA AMERICA DEL SUD, sporoča vsem interesirancem, da je naknadno prispel seznam še ostalih potnikov, za katere so bile prevoznice izstavljene potom omenjenega zavoda, in ki prispé v Buenos Aires dne 17. t. m. z motornikom Oceania:

Harej Ana iz Dornberga, Družina Mavzar in Stipič, Družina Laki iz Hotice, Družina iz Zemun in Družina Brand iz Slavonije. Izven teh so se vkrcali še sledeči:

Furlan Gusta in Lojzka, iz Goriškega,

Baje Justina, Albin in Rudolf iz Knežaka,

V Splitu se je pa vkrcalo še 53 potnikov jugoslovenske narodnosti, katerih imen radi pomanjkanja prostora ne moremo priložiti.

OBJAVE KR. POSLANSTVA

Charcas 1705 — Bs. Aires

Kr. poslaništvo pozivlje naslednje izseljence, da se zglase pri zgoraj navedenem poslaništvu:

Ivan Stipanov, iz Preka.

Avugustin Aranza, sin Antonov, iz Kaštelovega. Zadeva je nujna in zanj zelo važna.

Anton Kukovec, roj. 1894. leta v Murskem Središču. Nujna zadeva.

Mate Hranjec, roj. 1901. leta v Veliki Pisci, srez Bjelovar in Josip Jurmič, kateremu je znano Hranječevo bivališče.

Matija Grabar, roj. 1890. leta v Veliki, občina Mihovljan, srez Zlatar.

Stjepan Nikolac, iz Pline, občina Opuzen, srez Metković.

Josip Serini, iz Šijanica pri Vraždinu. Oglašal se je iz Horquilla v Chacu.

Marko Brkljačić, roj. 1904. leta v Ličkem Novem.

Badel Zaltan, iz Seseva pri Zagrebu.

Tomo Slišković, šofer-mehanik, iz Sinja in star 30 let.

Vincenc Ksaver, iz Stranske Vasi (Utik), občina Dobrava pri Ljubljani.

Franjo Hribar, sin Janeza in Marije roj. Lenarčič, iz Iga pri Ljubljani.

Kr. poslaništvo prosi naše rojake, da bi mu sporočili naslov, če je komu znan, teh zgoraj navedenih izseljencev. Ob enem prosi tudi, da bi mu sporočili, če je komu znano, kje je delal, kdaj in na kak način je umrl.

Mihovil Knego, iz Martinovića, občina Dubrovnik.

KJE SO ?

Kdor bi imel kake vesti ali vedel na kakršenkoli način pomagati, da se poiščejo sledeče osebe, naj sporoči na uredništvo ali kaplanu Hladniku ali v Banco Germanico.

Johan Bikovičar, pred leti v Lima medu CS, Jože Jerovšek, Vincenc Jagodic, Mazovec Viktor, Franc Planinec, Jurij Urankar, Emil Paškulin.

Za vsemi navedenimi se je zgubila vsaka sled. Kdor kaj more, naj nikar ne odlašaj, temveč naj čimprej sporoči kar ve.

Doma so vsi iz Kanjskega, razen Paškulina, ki je Primorec.

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov

in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

KROJAČNICA

MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za zimске obleke in površnice, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

Prepričajte se!

Sebastijan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025

BUENOS AIRES

(PATERNAL)

DOPISOVANJE

SMRT NADEBUDNEGA MLADENIČA

Letos, dne 3. maja, sem se napotil s svojim malim premoženjem s trebuhom za kruhom. Kam? Še sam nisem vedel. Odločil sem se napotiti, da vzamem omnibus do Balcarcerja. Z veliko zamudo smo se privlekli po razorani cesti do cilja.

Takoj sem izvedel, da je v Los Pinos velik kamnolom in brž sem se odločil, da grem pogledat, če je kaj dela zame. Ko vprašam, kdaj gre omnibus v Los Pinos, so mi povedali, da šele ob petih zvečer. In ko tako sedim, čakam in premišljuje o našem bednem izseljenskem življenju, pride k meni človek ter me vpraša, če sem namenjen v Los Pinos. Ko mu pritrdim, je bil že naprej radoveden, odkod da sem. Povem mu, da sem Slovenec iz Italije. Pa me je potem izpraševal, če poznam tega in onega in če sem poznal tudi Jožefa Slaveca, ki da so ga včeraj pokopali na tamošnjem pokopališču.

Kar nisem mogel verjeti: "Jožef Slavec, mladenič, star okrog 26 let, je umrl 1. maja in včeraj so ga pokopali".

Ko sem prišel v Los Pinos, sem se kmalu prepričal, da je žalostna novica resnična: tamošnji naši rojaki so mi pripovedovali o žalostni smrti nadebudnega mladeniča.

Pokojni Jožef Slavec je bil doma iz Knežaka št. 12 na Pivki, po domače so mu pravili Sivčkov. Umrl je zaradi pljučnice v bolnišnici Balcarcer FCS., in tam je tudi pokopan.

Pokojni ima v Buenos Airesu brata Antona, ki naj se obrne za natančne podatke na rojaka Franceta Fatur, Cantera Los Pinos, FCS.

Pokojnemu Jožetu naj bo lahko tuja zemlja, v kateri počiva preostalih pa naše najiskrenejše sožalje.

Ivan Novak

DOMAČE VESTI

HIMEN

Preteklo soboto sta se poročila Debenjak Stanislav, doma od Bajte pri Gorici, in Nelida Rosa Alvarez, doma iz Manzone, FCCBA. Svatba se je vršila na nevestinem domu. Bilo srečno!

ŽALOSTNA VEST IZ DOMOVINE

Rafael Batistič je dobil iz domovine žalostno vest, da mu je den 16. aprila umrla mati Cecilija, stara 65 let, trgovka in posestnica v Gornji Vrtojbi. Pokojna zapušča v Argentini enega sina in več sorodnikov, doma pa dva sina in dve hčeri.

Naj ji bo lahka domača zemlja, preostalih pa naše najiskrenejše sožalje!

GLANSKI SESTANEK

Društvo v Villa Devoto bo imelo dne 23. maja sestanek vseh članov in drugih, ki jim je na srečo slovenska šola. Na tem sestanku bo razprava, kako organizirati šolo v Villa Devoto.

ZAMUDNIKOM

Nekaterim zamudnikom smo že ustavili pošiljanje lista, drugim bomo pa za štirinajst dni, če medtem ne poravnajo naročnine.

Težko se nam je odločiti za tak korak, ker pa vsi opomini pri nekaterih nič ne zaležejo, nam pri najboljši volji ni kazalo drugega.

Vemo, da bo pri mnogih zamera, čes, kako malo nam zaupajo. Vendar, če bi vsak dobro premislil, da je izdajanje lista v zvezi z velikimi stroški, bi gotovo takoj poravnal malenkostno naročnino, tembolj, ko smo pripravljene tudi počakati, če kdo ravno nima denarja pri roki, ali če je bolozen ali brezposelnost v hiši.

Če bi bilo pri vas, rojaki in rojakinje, toliko dobra volje, kot jo je pri nas, bi bili vsi skupaj bolj zadovoljni, ker bi tako zamogli nuditi večji in boljši list.

SLUŽBE

Ta teden smo zaposlili več deklet. Za moške je bila ena ponudba, pa se ni nihče prijavil.

Prvi ste vi !

V zadnjih mesecih se je krog naših klientov jako povečal in dnevno prejemo od njih zahvalna pisma, ker so bili njih bančni posli pri nas POCENI, HITRO in NAJTOČNEJE izvršeni.

TO JE NAŠE NAJVEČJE ZADOŠČENJE

ker je v PRVEM REDU ZADOVOLJNOST klientov, kateri poslujejo z nami dokaz, da boste tudi Vi postreženi kakor želite in zaslužite

NOBEDEN BOLJŠI kot SLOVENSKI ODDELEK

na

BANCO HOLANDÉS UNIDO

SOCURSAL BUENOS AIRES

Centrala:

CANGALLO 360

Podružnica:

CORRIENTES 1900

DENARNA NAKAZILA — HRANILNICA — PRODAJA VOŠTILSKOV — IZSELJENSKA POŠTA (Postrestan)

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultiranjem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRRE-A, Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

Imamo zdravnik specialiste za bolezni na pljučah, obli, stih, jetrah, želodcu, žilavju itd. Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pisnim putem, za mali honorar.

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Franjo Huspaur

FACUNDO QUIROGA 1441

Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJKE

Calle VILLARDEL 1476

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

Vesti iz organizacij

LEPA DOMAČA ZABAVA S PRIREDITVIJO

Slovenso prosvetno društvo priredi dne 23. maja ob četrti uri pop. v svoji hprostorih Gral. eCsar Díaz 1657, dobro organizirano domačo zabavo.

Na programu bo več pevskih točk in Ganglova socialna drama "TRPINI". Ne ozirajte se na majhno propagando, temveč pridite vseeno pogledati. Prepričani smo, da bo vsak odnesel najboljši vtis, kot ga je vedno, kdor se je odzval našemu vabilu.

Domača zabava s prireditvijo se bo vršila ob vsakem vremenu, ker bo dvorišče pokrito.

Torej dne 23. maja bo "Prosveta" zopet nudila svojim številnim prijateljem in obiskovalcem njenih prireditev nekaj lepega kulturnega užitka.

ZAHVALA

Solsko društvo na Paternalu se tem potom najpriskrenejše zahvaljuje cenjenim rojakom, da so v tako lepem številu in ob res neugodnem vremenu posetili nako prireditev prošle nedelje. Obširni prostori (patio in ostale sobe) so bili kaj kmalu polni takó, da lahko rečemo, da je ta prva prireditev naših malih uspešna kar naprepeše.

Naj bo na tem mestu izrečena tudi naša najiskrenejša zahvala oč. šolskim sestram, sestri učiteljici in sestri vrtnarici, kakor tud g. Rajerju, ki so vložili toliko truda, da je bil program kar najlepše podan. Obenem se zahvaljujemo pevskega zboru Slov. Prosvetnega društva I., ki je zapel takó lepo in s tem pripomogel, da čim lepše in bolj veselo ispadel ta dan. Zahvala naša gre tudi godbi društva Tabor, ki je sodelovala popolnoma brezplačno, skupaj z znanim Slov. orkestrom.

Še enkrat vsem skupaj: Hvala lepa!

šolski odbor.

POSTANI IN OSTANI ČLAN SLOVENSKE ŠOLE NA PATERNALU!

Redni člani plačajo najmanj \$ 6.— na leto, podporni pa vsaj \$ 2.— na leto. Hvaležno se sprejemajo tudi manjši darovi.

G.P.D.S. v VILLA DEVOTO Vabi

vse cenj. rojake na veliko prireditev v proslavo svoje 2. obletnice, ki se bo vršila dne 16. maja ob 4. uri pop. v društvenih prostorih, ul. Simbrón 5148.

VZPORED:

1. Otvoritev: Godba.
2. Nagovor predsednika.
3. Savinski: Pozdrav Vpavski, meš. zbor.
4. Fr. Ferjančič: Pastir, moški zbor.
5. Deklamacija.
6. V. Vodopivec: Slovenski straži, moški zbor.
7. Deklamacija.
8. Ljubosumnost, veseloigra v enem dejanju.

Po končanem sporedu prosta zabava s plesom, z bogatim srečolovom in dobro založenim društ. bufetom

Vstopnina: prostovoljni prispevki.

V slučaju slabega vremena se bo prireditev vršila nedeljo pozneje.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Odbor.

ŠE NEBO BI SE MORALO SMEJATI...

Pa se ni: Celo dopoldne je deževalo in popoldne tudi, tako da je marsikdo preležal ves dan doma in s tem zamudil krasno prireditev naših malih umetnikov paternalne šole.

Kljub skrajnoneugodnemu vremenu, se je vendar odzvalo vabilu šolskega društva mnogo naših rojakov in rojakinj, ki so popolnoma napolnili "patio" ter sledili z zanimanjem lepo podanemu in pestremu vzporedu.

Čeprav se predpoldne ni mogla vršiti generalna vaja, so se vendar vsi ti malčki tako dobro odrezali v raznih deklamacijah, solospelih, šaljih prizorih in drugih točkah, da je vladalo splošno veselje in zadovoljnost — dasi so mnogim, radi ganotja silile solze v oči, kar ni nič čudnega, če pomislimo, da so izvajale spevo-prizor "Kuharice" tri do petletne deklice tako priskrečno, kakor le more to izvajati nedolžna deca. Sploh je bilo izvajanje vseh točk zelo posrečeno, za kar gre vsa čast in priznanje častitim šolskim sestram ter gosp. Rajerju, ki so v zelo kratkem času pripravili mladino za nastop.

Pred izvajanjem vzporeda je predsednik šolskega društva g. Lakner, nagovoril navzoče. Poudarjal je pomen šole ter se s hvaležnostjo spominjal g. ministra Cankarja, ki je dal pobud oin potrebno pomoč, da smo prišli do prepotrebne ustanove, za katero se moramo sedaj vsi zavzeti.

Med izvajanjem raznih točk je nastopil zbor Prosvetnega društva dvakrat ter mešani zbor istega društva enkrat. Vse tri pevske točke so žele obilo zasluženega priznanja.

Upajmo, da nam bo kmalu dana spet prilika priti na podobno prireditev.

N. P.

NOV ODBOR SOKOLSKEGA DRUŠTVA BS. AIRES

Jug. sokolsko društvo Bs. Aires I. nam sporoča, da je dne 4. t.m. na svojem obč. zboru izbralo nov odbor, ki je tako le sestavljen: Ante Grego, starosta; Ante Sardelič, podstarosta; Tomislav Marasović, tajnik; Franc Šurijan, blagajnik; Slavko Valčič, načelnik; Djuro Dragelj, Nikola Čikato, Simun Cabrič, Josip Jugović, Milorad Vujčić, Ivan Vojvodič, odborniki. Marko Marinčević in Peter Roje; revizorja.

IZ ROSARIA

Slovensko delavsko društvo Triglav naznanja vsem članom in prijateljem društva, da se je društvo za stalno preselilo v nove društ. prostore, Boulevard 27 de Febrero 1460, med Corrientes in Paraguay. Društvo se lepo zahvaljuje tov. Kastelicu, ki je dal na razpolago svoje prostore za začasni sedež dru-

štva, ki je sedaj na mnogo bolj pripravnem kraju tako, da bo vsem rojakom bolj "pri roki".

Na zadnji odborovi seji se je sklenilo, da bodo društveni prostori odprti vsak četrtek in soboto zvečer ter ob nedeljah pop. Priporočamo se vsem rojakom in rojakinjam, da nas v navedenih dneh obiskujejo.

Tajnik, Josip Sigulin

IZ KR. POSLANIŠTVA

Pretekli četrtek je naš poslanik g. dr. I. Cankar povabil na večerjo v kr. poslaništvu tukajšnje šefe poslaništev bratskih držav Bolgarske, Českoslovaške, Grčke, Poljske in Romunske, z gospomi sopragami. Po večerji, katere se je udeležil tudi novi sekretar našega poslaništva dr. Šviro Želadič, so se gostje pomudili v animiranem razgovoru do pozne ure v salonih poslaništva.

Sinoči, z večernim vlakom, se je odpeljal iz Buenos Airesa v Rosario g. poslanik dr. Izidor Cankar, da obišče tamošnje naše naselbine v mestu in nekatere tudi v okolici. Iz Rosaria, kjer se bo ustavil par dni, da poseti tudi predstavnike tamošnjih oblasti in si ogleda mesto, se

SOKOL DOCK SUD — BOCA

bo priredil v SOBOTO, dne 22. maja 1937 ob 8. uri zvečer
ulica BILLINGHURST 1767 na Dock Sudu,
svojo prvo večjo

Akademijo

s sodelovanjem slovenske dece s Paternala in našega znanega kvarteta "JADRAN" (Arion)

Spored

1. Nagovor staroste,
2. Soči: deklamira sestra Mari Mavčeva, Paternal
3. Proste vaje z venci: ženska deca Sokola Dock Sud,
4. Bolna lutka: deklamira Natalija Domazetovičeva, Sokol D. Sud
5. Balet: izvaja Irena Vidmarjeva, Paternal
6. Skupinske vaje: moška in ženska deca Sokola Dock Sud
7. "El Capricho": izvaja na glasovirju sestra Mari Mavčeva, Pat.
8. Kosovski Sokoli: deklamira Emilija Klaičeva, Sokol D. Sud
9. Vaje na bradlji: moška deca Sokola Dock Sud,
10. Domovini: deklamira Marica Koradinova, Paternal
11. Vaje na bradlji: ženska deca Sokola Dock Sud,
12. Proste vaje članvo: Sokol Dock Sud,
13. Uspomena: deklamira Dragica Josipovičeva, Sokol D. Sud
14. Proste vaje s palicami: moška deca Sokola Dock Sud,
15. Ljubav: deklamira sestra Viktorija Radoševićeva, Sokol D. S.

Po sporedu **PROSTA ZABAVA**
VSTOPNINA: Rezervirani prostori \$ 2.—; Moški \$ 1.—
Vse Jugoslovane vljudno vabi k akademiji

Odbor

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

VABI

vse cenj. rojake in rojakinje na

LEPO DOMAČO ZABAVO S PRIREDITVIJO

ki se bo vršila v nedeljo dne 23. maja ob 4. uri pop. v društvenih prostorih Gral. Cesar Díaz 1657.

Na programu so razn epevske točke in Ganglova socialna drama

"TRPINI"

Igral bo slovenski orkester. Bufet bo dobro založen s zeljem in kranjskimi klobasami, kakor tudi s pijačo. Vabljeni ste vsi rojaki in rojakinje!

Odbor.

bo g. poslanik odpeljal še v Cordobo, da tudi tam obišče našo kolonijo in višje krajevne oblasti. Na potovanju ga spremlja njegov osebni tajnik.

PEVCI IN PEVKE — LE VKUP!

Jutri, v nedeljo, ob 5. popoldne se bo vršil v "Taboru" (Paz Soldan 4924) sestanek pevcev in pevk. Društvo bo na novo organiziralo pevski zbor, in sicer moški in mešani, saj brez petja ni pravega življenja za Slovence. Vodstvo zbora prevzame naš dobro znani pevovodja g. Rajko Raier in je že to dobro jamstvo za uspeh. Na sestanek so povabljeni tudi takšni, ki niso člani društva, a ki imajo veselje in ljubezen za naše lepe pesmi.

Odbor.

Prekomorska pošta

Iz Evrope dospejo:

15. Massilia
 17. Oceania
 18. Cap Norte
 21. Formose in Psa. Giovanna
- V Evropo odplujejo:
15. Campana
 17. Massilia
 18. Avila Star
 21. Madrid in Oceania

KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires

Slovenska gostilna

"GRUTA DE POSTUMIA"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori ter zmerne cene. — Rojakom se priporoča

IVAN GAŠPERŠIČ

Avenida Forest 621

Buenos Aires — Chacarita

INSTTUTO - DENTAL POPULAR

2261 - Av. SAN MARTIN - 2261

Pregled brezplačno
Sprejemanje od 9—11 ure in od 3—9 pop.

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samó pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta, izvršujte samó potom BANCO GERMANICO.

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da bode pri BANCO GERMANICO najboljše posluženi.

Obiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer,
ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

Slovenci doma in po svetu

V JULIJSKI KRAJINI PO SPORAZUMU

Iz Reke poročajo, da so po mnogih istrskih vaseh prepevali prvo nedeljo v aprilu, ko se je povsod razširila vest o sporazumu med Jugoslavijo in Italijo, v hrvaškem jeziku in tako se je naša pesem slišala tudi v takšnih krajih, kjer že več let ni smel nihče zapeti v slovenskem jeziku.

Oblasti ljudi niso nadlegovale, čeprav so karabinerji ponekod pevce popisovali. Tako je na pr. brigadir v Lovrani rekel: "Službeno nisem dobil še nobenega obvestila, da je treba drugače postopati, ker pa vem, da se je sklenila prijateljska pogodba, vas puščam pri miru; za vsak slučaj si pa le moram zapisati imena. Služba je služba. Peveci, ki jim je brigadir tako le razlagal svoje dolžnosti, so nemoteno nadaljevali s petjem.

Po vesteh, ki jih ima "Istra" iz Julijske Krajine, so se nekateri konfiriranci že prve dni aprila vrnili domov; tako na primer dr. Sosič iz Trsta, dočim o nekaterih drugih do polovice aprila še ni bilo slišati, da bi jih bili izpustili na svobodo. Tako se do takrat še nista bila vrnila Roman Pahor in Ivan Didič.

Nov zakon o ekspropiaciji, ki je izdan mesec dni pozneje, ko je bila že sklenjena, dasi še ne podpisana, pogodba med Italijo in Jugoslavijo je ostala v veljavi, tako da sme proslula ustanova za agrarno prerogiranje Treh Benečij (Ente di rinascita agraria) razlastiti vse naše posestnike, celo jugoslovanske državljane.

POPUŠČANJE GLEDE RABE NAŠEGA JEZIKA V CERKVAH

Trst, april 1937. — Tupatam je opaziti nekakšno popuščanje glede rabe našega jezika v cerkvi. Tako so baje te dni nekateri župniki v tržaškem predmestju od policijske oblasti prejeli naznanilo, da smejo zopet dopuščati slovensko petje. Že nekaj časa prej so tudi v Beneški Sloveniji zopet dovolili vsaj v okrnjenih obliki rabo slovenskega jezika v cerkvi. To pa je tudi vse. Niti ni cerkvena oblast v reški škofiji še preklicala absurdne odredbe, da

se bodo suspendirali a divinis vsi duhovniki, ki bi si usojali protiviti prepovedi slovenskega in hrvaškega jezika v cerkvi. Prav preteklo nedeljo pa so instalirali v slovenskem delu tržaškega predmestja v Rojano, novega župnika, ki mora biti po pisanju fašističnih listih njim zelo dobrodošel. Kam bodo spravili dosedanjega italijanskega a napram Slovincem vendarle pravičnega župeupravitelja Salvadorija, ni nam znano.

ZNAČILEN DOGODEK V VIDMU

Gorica, aprila 1937. — Nekega jutra po veliki noči so bili v Vidmu presenečeni z značilnimi letaki, ki so bili nalepljeni po mestu, zlasti po prometnih ulicah in važnejših križiščih. Na letakih je bila karikatura, ki je predstavljala Italijo v ozadju pa Jugoslavijo z veliko vrečo moke na hrbtu, na kateri je stal napis: „Proveniente dalla Jugoslavia.“ Letaki so povzročili razne komentarje in veliko razburjenje oblasti. Bile so izvršene zaradi tega številne aretacije in obširne preiskave, ki pa so ostale do danes brez uspeha.

MODERNIZACIJA TRNOVA

Reka, aprila 1937. — V Trnovem merijo in izvršujejo načrte za napeljavo vodovoda, ki je bolj potreben kot pa asfaltiranje cest. Vas je brez dobre in zdrave pitne vode, v poletni suši pa zamnjka vode celo po velikih vaških vodnjakih, ki so sicer nehygienični, a vendar v potrebi služijo za pitno vodo, pranje in druge potrebščine. Že pred vojno so nameravali urediti vodovne naprave za vso vas, pa se je zaradi nekaj nesoglasij realizacija načrtov zavlekla do izbruh svetovne vojne in tako je ta prepotrebna ureditev ostala nerešena do danes.

Načrte in merjenje zemljišča izvršujejo tudi za novo živinsko sejmišče. V zadnjih letih nazadujejo povsod pri nas živinski semnji zaradi padea živinoreje, ki je bila včasih glavni vir dohodkov za našega kmeta. Živinski semnji so zgubili na vrednosti in ni na njih nič več tiste živahnosti in velike izbire kot svoj čas. Vendar pogrešajo v Trnovem primerno in praktično živinsko sejmišče, zato skušajo sedaj to urediti.

Na obširnem travniku pod cerkvijo in pokopališčem na tako zvanem "Vidmu" nameravajo zgraditi novo poslopje, ki naj bi služilo za okrožilo sodišče v Ilirski Bistrici. Poleg sodnijskega poslopja nameravajo zgraditi poslopje za deško Trnovoga. Za obe poslopji so v delu

osnovno šolo, ki je sedaj v sredini še načrti in razne predpriprave.

Zaradi parcelacije obsežnega prostora pod pokopališčem nameravajo dosedanje pokopališče opustiti ter urediti novo, izven Trnovoga, ob cesti ki pelje proti Šembijam in dalje na Pivko, na trnovskih parcelah "Pri malem mostičku". Kdaj bo prišlo do realizacije vseh teh načrtov pa ni znano.

ORGANIZIRANI LOVI NA TIHOTAPCE.

Il. Bistrica, aprila 1937. — Ves obmejni pas je močno zastražen zaradi čim dalje živahnijšega tohotapstva iz Jugoslavije v Italijo. Kljub padcu italijanske valute tihotapstvo še vedno cvete, zlasti s konji in tabakom. Obmejne oblasti se na vse mogoče načine trudijo, da bi zatrti to trgovino vendar je v obsežnih snežniških gozdovih to združeno z velikimi težkočami in daje le malenkostne uspehe. Vendar se tu patam finančnim stražnikom posreči priti na sled kakemu neprevidnežu.

Tako so 26. marea t. l. prišli na sled nekemu tihotapeu iz Starega trga, ga lovili po Trnovem in ga končno tudi ujeli. V spremstvu večjega števila finančnih stražnikov je bil vklejen odpeljan v bistriške zapore. Med potjo, in sicer v sredi Trnovoga se je tihotapeu posrečilo utrgati verige in zbežati. Prišel je za njim praveati lov; finančnim stražnikom se je pridružil tudi tajnik faš. stranke in učitelj Viglianti. Za bežečim so streljali in ga ranili v glavo. Ranjeni tihotapec se je zatekel v neko lopo, kjer so ga po dolgem iskanju tudi našli vsega iznemoglega in okrvavljenega. Ponovno so ga vklejili ter z avtom odpeljali v zapore, kjer čaka na obsodbo.

PRISILNA LIKVIDACIJA HRANILNICE IN POSOJILNICE V ŠKEDNJU

Trst, aprila, 1937 — Italijanski uradni list "Gazzetta Ufficiale" je v svoji številki z dne 16. marea 1937 objavil dekret predsednika vlade, s katerim se preklicuje dovoljenje Hranilnice in posojilnice v Škedenju pri Trstu in se odreja likvidacija tega zavoda.

POČITNICE IZSELJENSKE MLADINE V DOMOVINI

Tord poroča: "Izseljenski učitelj v Nemčiji Šlibar je prišel na sijajno misel, kako bi izseljenski mladini, rojeni v tujini, nudil največ možnosti, da vzljubi jezik i ndomovino svojih staršev: v počitnicah

namerava pripeljati v skupini izseljensko mladino na obisk v domovino. Otroci bi prebili počitnico pri sorodnikih ali družinah, kjer bi užival dobro slovensko vzgojo in dobro oskrbo.

Z isto mislijo se bavi tukajšnja učiteljica Šušteršičeva, ki predlaga, da bi nekaj otrok dobilo brezplačno oskrbo tudi v raznih mladinskih domovih, Počitniškom domu kraljice Marije na Pohorju, kjer je prostora za 120 otrok; Jadranska straža ima n. pr. dom v Martinšici pri Sušaku, v Bakru je Dom viteškega kralja Aleksandra, v koči Žingariči je prilika za počitniške kolonije i. t. d.

Vse bi se dalo izvesti, če bodo državne oblasti imele dovolj razumevanja za to, da izseljenski otroci, predvsem iz rudarskih industrijskih krajev dobe zdrave počitnice na slovenski zemlji."

NOVE TROŠARINE IN TAKSE.

V Jugoslaviji je nov finančni zakon uvedel nove trošarine:

Trošarine bodo na opanko, delavske čevlje, coklje, sandale, copate, na vse vrste čevljev, na razne obleke od platna do volne, na plašče, in to od 1. — do 12. — dinarjev. Trošarina se določa tudi na papir, zviša pa se na žarnice.

Ljudi bodo zelo zadele določbe, da morajo od 1. aprila tega leta podvojiti takso za vsako prošnjo in vlogo. Tako bodo morali plačati na mesto dosedanjih 5. — Din., 10. — Din. Za vsako rešitev prošnje ali vloge bodo morali plačati 40. — Din. namesto Din. 20. — Za vsako pooblastilo bo treba plačati Din. 20. — Uvedejo se višje trošarine na kavo od 2. — do 4. — Din. in na razne druge življenjske potrebščine.

PONAREJANJE POŠTNIH ZNAMK IN POŠTNIH ŽIGOV

Zagrebska policija je razkrinkala falsifikatorsko družbo, ki je napravila že dosti škode našim in tujim filatelistom. Falsifikatorji so se nastanili v Petrinjski ulici baš nasproti policije. Uradovali so v sobi četrtega nadstropja, iz katere se vidi preko ulice v sobo arhiva policijskega kriminalnega oddelka. Policijski uradniki so iz svoje sobe precej časa brez vsakega sumničenja opazovali tri moške, ki so z vso vneemo nekaj pisali ali risali ter pečatili. Zgodilo se je tudi, da je kak policist, pri hišniku nasprotno hiše vprašal, kdo stanuje v 4. nadstropju. Hišnik je povedal naslov ter pristavil, da se v stanovanju shajajo filatelisti. V zadnjem času pa je

dobivala policija opozorila, da potvarja nekdo žige na poštah znamkah in to je povod, da so policisti obiskali tudi sosedne filateliste. Ko so potrkali, se ni precej časa nihče oglasil, na ponovno trkanje pa je odprl vrata neznan možak, ki je bil videti tako prestrašen, da so policisti takoj vedeli, da v stanovanju nekaj ni v redu. V tem domnevanju jih je potrdil tudi smrad po sežganem papirju. V sobi je bilo vse razmetano in kaj kmalu so policisti našli najrazličnejše klišee, stampljke in veliko zbirko znamk. Našli so tudi ostala dva filatelista. Eden je bil skrit na stranišču, drugi pa v shrambi. Policisti so takoj spoznali svojega starega znanca, bivšega litografa Stepana Nevačiča, ki je strasten falsifikator in je bil pred nekaj leti obsojen na robijo zaradi ponarejanja bankovcev. Novačič je brez obotavljanja priznal, da so ponarejali žige na poštah znamkah. Ponaredili so stampljke Rdečega križa in pa one z napisom: za poplavljenec, za pasivne kraje, itd., ker imajo tako žigosane znamke med filatelisti veliko veljavo.

KONEC ZLOGLASNEGA HAJDUKA

Blizu Prokuplja je storil žalostno, a zaslužno smrt mladi hajduk Borča Ljubenović, doma iz Jablanice. Borča je hajdukoval leto dni in je obežil svojo vest z mnogimi tatvinami, ter z nekaterimi ubojstvi. Vznemirjal je samotne vasi okrog Prokuplja in oblast je na njegovo živo ali mrtvo glavo razpisala denarno nagrado. Usoda je hotela, da je predrzni hajduk padel od krogle iz lastne puške. Oni večer je blizu vasi Zlape ustavil tri kmete, ki so se vračali s sejma domov. Nič hudega sluteč so šli kmetje po cesti, ki vodi skozi gozd, ko se je naenkrat pred njimi pojavil mož z naperjeno puško. Stojte, jaz sem hajduk Bobča iz Jablanice. Ves denar sem ali pa vas ustrelim. Kmetje so obstali pred hajdukom kakor ukopani, iz žepov so potegnili svoje mošnjičke ter jih pometali na tla. Hajduk je vsakega vprašal, koliko ima denarja, kmetje pa so odgovarjali, da imajo samo po nekaj dinarjev. Hajduk je trdil, da morajo imeti več denarja in grozil jim je s puško. Kmetje so prisegali, da imajo samo to, kar je v mošnjičkih, in med takim prerekanjem je postal hajduk neoprezen. Eden izmed kmetov, Vasilije Pavlovič pa je ohranil hladno kri v trenutku, ko je hajduk preklnjal in mahal s svojo puš-

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA" VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ŽLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciarrelliju.

ZIVONE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in sibiost.

REVMAZEM: kila, naduha, gota. Sibiost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12.

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

JONKE & FERJANČIČ

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela. Zaloga panjev žnidaršičevega sistema. — Delo prvovrstno. — Cene nizke.

RIO CEBALLOS,
S. de Córdoba

IZKUŠENA BABICA Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Bueno Orden 3389
Buenos Aires

ko, je skočil naprej ter zgrabil za puško. Njegova smelost je ohrabril tovariše in posrečilo se jim je, da so hajduka razorožili. Ko so mu puško iztrgali iz rok, je hajduk skočil za bližnje drevo ter potegnil revolver. Kmet Pavlovič je ustrelil in ubil hajduka.

IZ SLOVENSKE KOROŠKE

V bližini železniške postaje Metlove se je te dni pripetil za Podjuno zelo redek dogodek. Raznašalko pošte sta zvečer napadla dva maskirana fanta ter ji med klici "Geld her oder das Leben!" skušala iztrgati iz rok pošto torbo. Poštna urlužbenka se je odločno postavila v bran in ko je enemu napadalcu strgala krinko z obraza, sta roparja zbežala v gozd. Mlada zločinka so orožniki že izsledili. — Na Pečnici so ob veliki udeležbi prebivalstva pokopali 88-letno Marjano Resmanovo, ki je bila vzorna gospodinja ene izmed najstarejših zgornje-rožanskih kmetij. V Resmanovi hiši hranijo še danes staro skrinjico s slovenskim napisom iz 17. stoletja. V matrikah sledimo ime Resman že od leta 1660. Resmanova kmeti-

ja bo dobila letos od državne oblasti častno diplomu, ker Resmanov rod že 300 let nepretrgoma vodi lepo domačijo. Resmani so jemali svoje gospodinjstvo samo iz najuglednejših kmečkih hiš domače, šentjakobske, šentiljske in rožeške fare. Rajna Marjana je ostala zvesta izročilu nekdanjih vzornih Resmanovih gospodinj.

VELIKA AKCIJA ZA POGOZDITEV GOLIČAV HERCEGOVINE IN DALMACIJE

Člani mostarskih gospodarskih in drugih organizacij so spravili na dnevni red vprašanje samostojne gozdarske direkcije v Mostarju. Akcija je baje uspela in bo v kratkem ustanovljena samostojna gozdarska direkcija za področje cele Hercegovine, za bosanske srece Livno, Prozor in Tomislav grad, za Nikšić in Šavnik v Crni gori, za polotok Pelješac ter za otoka Mljet in Korčulo. Že pred leti so nameravali v Mostarju ustanoviti gozdni inspektorat, prej omenjena akcija pa je dosegla, da bo namesto njega ustanovljena samostojna gozdarska direkcija. Posebno važna naloga te

Listnica upravnštva in uredništva

M. S. Puente Alsina. — Naročnino petih pesov smo prejeli Majnka še en peso. Hvala. — Vaša želja kot tudi več drugih je, da bi prinašali malo več novic iz Španije in iz domovine. Pravite, da se pogovarjate, kako bi sezidali cerkev. Nam se zdi, da bi bilo bolj važno, če bi si ustanovili društvo ali šolo, če vas je dovolj. Cerkev je universalna ustanova in lahko vsak opravi svojo pobožnost v katerikoli cerkvi, medtem ko so nam vse druge kulturne in gospodarske ustanove zaprte. Sprejmite naše pozdrave!

P. P. Rosario. — Naslov spremenili. Glede naročnine vzeli na znanje. Pozdrav!

Jug. Pod. Društ. Cordoba. — Naročnino prejeli. Hvala. Sprejmite naše pozdrave.

novе ustanove bo velika akcija za pogozditev goličav Hercegovine in Dalmacije. V Hercegovini pozdravljajo ustanovitev samostojne gozdarske direkcije, v Sarajevu pa nekateri krogi niso zadovoljni, ker se jim zdi, da se na ta način Sarajevu polagoma jemlje značaj in pomen središča Bosne in Hercegovine.

JUBILEJ ALUMINIJA

Ni bolj poučnega primera za tehnični razvoj našega časa, nego nam ga daje razvoj porabe aluminija. Pred sto leti je bila ta snov še pravi kuriozum, genialni francoski kemik Deville jo je s svojimi odkritji polagoma uvedel v krog plemenitih kovin, a šele tedaj, ko sta 1886. Hall v Zedinjenih državah in Heroult v Franciji odkrila električni način pridobivanja, je postal aluminij industrijsko poraben. Danes slavi ta snov svoj jubilej. Malokatera kovina ima toliko dobrih in koristnih lastnosti, kakor ta. Je zelo odporna, njena nosilnost gre do skrajnosti, pri tem je lahka in s svojo srebrno belo barvo je prava kovina zraka, kovina letal. Tudi pridobivanje te kovine, ki je nezanesno običajno na "beli premog", električno uporabljeno vodno silo, je nekaj specifično modernega.

F. T. V. Santa Rose. — Glede naročnine prejeli na znanje. Pišete, da ste imeli letos pri gospodarstvu malo sreče vsled suše in gorkega vetra. Tudi od drugod nam pišejo tako. Vsekakor pa upajmo, da bo drugo leto drugače. Hvala za novega prijatelja. Pozdrav.

L. I. San Pablo. — Naročnino smo prejeli. Če bi bili vsi tako točni kot ste vi, bi upravnik od samega veselja zavrskal. Da ste nam zdravi!

M. J. Est. Yerna. — Kot nam je znano, ne izhaja noben časopis v Juž. Ameriki v prekmurskem narečju in z madžarsko obecedo. Zato Vam ne moremo vstreči. Pozdrav.

Izsel. ref. kr. banske uprave, Ljubljana. — Naročnino za leto 1937 prejeli, potom Jug. poslanstva, v redu. Sprejmite naše pozdrave iz tujine.

F. G. Bs. Aires. — Vzeli na znanje. Pozdrav.

A. A. Jesus Maria. — Na račun naročnine prejeli. Koledar stane en peso in jih imamo še nekaj v zalogi. Pozdrav!

F. M. La Plata. — Naročnino prejeli v redu. Hvala! Sprejmite naše pozdrave.

K. P. Mechita. — Naročnino prejeli. Hvala. Tudi Vas veselji, da smo se združili. Pozdrav.

M. V. Cordoba. — Hvala za pozdrave. Človeku se pač ne zgodi vse tako

kot si vsak želi. Sprejmite tudi od nas najlepše pozdrave!

M. V. Rosario. — Zastalo naročnino in za naprej prejeli v redu. Mi radi počakamo kjer je treba, ampak jih je mnogo, ki iz same malomarnosti ne napravijo svoje dolžnosti. Pozdrav!

P. V. Rosario. — Naročnino prejeli v redu. Pozdrav!

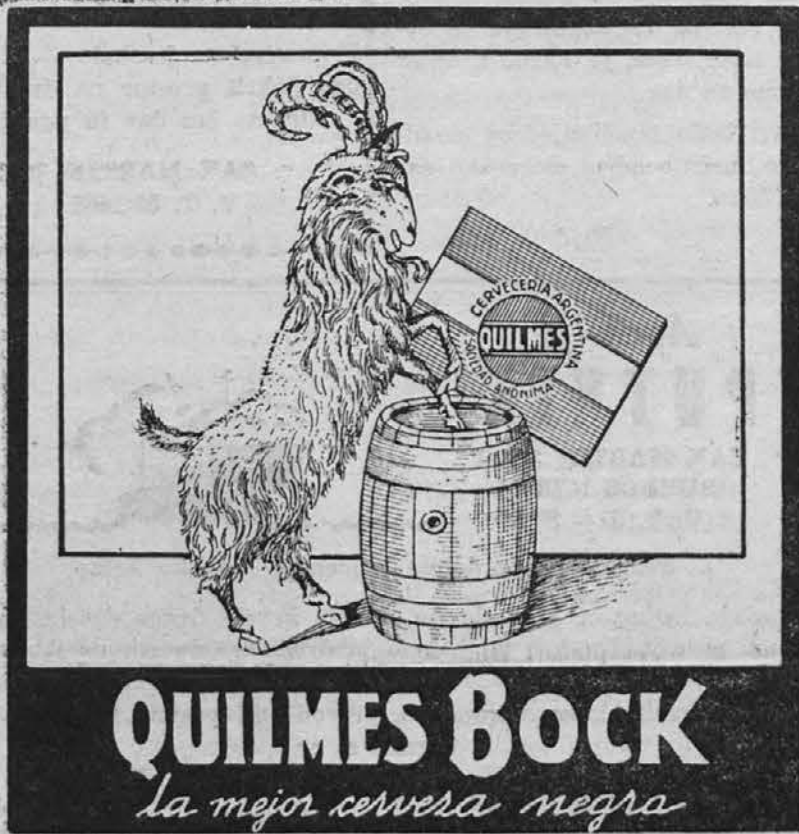
I. L. Ranelagh. — Naročnino prejeli v redu. Sedaj imate poravnano do konca leta. Pozdrav.

F. P. La Plata. — Vašo zastalo naročnino in za naprej nam je g. Lakner v redu izročil. Pozdrav!

Nekdo, ki se ni podpisal, je poslal na uredništvo zadnji uvodni članek s pripombo, da žalostna majka g. Kacina, ki take reči o delavstvu razstrobi v svet, ko bi bilo boljše, da bi zanje nihče ne zvedel.

Vsi, ki ste poravnali naročnino pri naših inkasantnih ali osebno na uredništva, imate posebno potrdilo in boste videli označeno tudi na ovitku poleg naslova.

Naročniki in naročnice! Če si hočete zagotoviti redno prejemanje lista, bodite vedno v redu z naročnino. Le če bosti vsi izvrševali svojo dolžnost, bomo zamogli tudi mi isto napraviti od naše strani.

Dr. J. HAHN
Zdravnik bolnišnice Durand
Notranje bolezni — Pljuča — Katar — Jetika — Nadiha — Srce
in slabokrvnost — Ženske bolezni — Neredno perilo — Vnetje
ŽARKI ULTRAVIOLETIČNI
Nizko plačevanje na tedenske obroke
Sprejema od 3 do 8 ure zvečer
TUCUMAN 2729 esq. Pueyrredón — U. T. 47-7601 — Bs. AIRES

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje
Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno.
GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.
Dr. ANTONIO PEREDA
MEDRANO 151 BUENOS AIRES

FAVSTA

"Preplezati morava plot", je šepnila z zamirajočim glasom, kažoč na zaklenjena vrata.

"Čemu?" je bedasto vprašal Croasse. "Kaj bova na oni strani?"

"Evo hišice. Tam najdu nebo nihče poslušal, nihče videl in opazoval..."

"Počakajte", je rekel Croasse, ves kipeč od vneme in drznosti; "preskočil bom plot pa vam odprem od znotraj."

"Oh, res ste junaki..."

Zavihtel se je čez plot in neutegoma skočil k vratom, da bi jih odprl Filomeni. Tedajci pa je začel nagle, lahne korake. Ozrl se je in toliko da nj vzkrilni od začudenja: mlado dekle je teklo s sklenjenimi rokami proti njemu... Njeni lasje so bili razpleteni, njen pogled proseč, njen obraz čudovito lep, čeprav ga je pačila groza.

"Oh, gospod," je zaprosila, "kdorkoli ste, rešite me!! Spravite me od tod!..."

"Naša pevka!... Cigančica Violeta!..." je vzkliknil Croasse.

Druga ni utegnil reči, zakaj baš tisti mah se je pokazal na pragu hišice nekdo, ki ga je Croasse predobro poznal. Ta nekdo je bil Belgoder!...

Croasse še ni videl cigana drugače kakor s krepelcem v roki. Tudi to pot je stiskal pod pazduho sila utegden drenov kol. Croasse je prebledel in zastokal; noge so se mu zašibile.

Belgoder je surovo prijel Violetto za komolec in zarenčal:

"V hišo... Drugič bo pela palica, zapomni si!..."

Ubožica je sklonila glavo in je počasi izginila v hišo. Ko je zaprla vrata za seboj, se je Belgoder obrnil h

Croassu. Ujel ga je baš v trenutku, ko je hotel planiti čez plot. Nesrečni Croasse se je zgrudil na kolena. Belgoder ga je prijel za ovratnik in ga je postavil na noge.

"Lepo, lepo!" je dejal. "Kaj delaš tu?"

"Vas iščem... gospodar!..." je zajedljal Croasse v svojem smrtnem strahu.

"Nu, evo me. Le noter, da se pomeniva... Marš, ali pa zapoje krepelcec..."

Filomena je skozi razpoko v ogradi opazovala ta prizor in je slišala vsako besedo. Videla je Violetto in Belgodera; videla je tudi, kako je pal Croasse pred ciganom na kolena. Tedaj se je zbala in je pobegnila, kar so jo nesle noge.

Sree ji je bilo tesno od žalosti, ker je šla prva in najbrže tudi poslednja prigoda njenega življenja po vodi, a tudi od zadošenja, ker je zasačila veliko skrivnost. Vedeti skrivnost pa pomeni toliko kakor povedati jo; in res je sedela Filomena nekaj minut nato pri sestri Marijangel ter ji je pod obljubo najstrožje molččnosti razodevala, kaj je videla in slišala. Ko je bila zgodba pri kraju, se je sestra Marijangela globoko zamislila.

"Čujte, sestra Filomena", je rekla čez nekaj časa, "stvar je resna da nikoli tega. Častita mati opatica bi naju strašno kaznovala, ako bi vedela, da veva..."

"Jezus. Nikar me ne strašite..."

"Iz druge strani: če boste zmožni držati jezik za zobmi..."

"To vprašanje je žalitev, sestra Marijangela."

"Nu, vidite, da niste zmožni", je hladno odgovorila tovarjšica. "A to pot

bo vendarle treba. Obeta se vam..."

"Kaj se obeta?" ji je planila Filomena v besedo.

"Lahko da bogastvo. Gotovo pa brezskrbno življenje. Mislite na to, sestra Filomena."

Več ni hotela povedati, naj jo je Filomena še toliko zaklinjala.

"Zvedeli boste pozneje. Ako hočete zaslužiti na kupe zlata, toliko, da se boste lahko oblačili kakor meščanska gospa in premamili junaka, ki pripovedujete o njem — držite jezik za zobmi!"

Misel, da utegne osvojiti prelepega Croassa, je vzela Filomeni poslednji kosček pameti. Zaklela se je, da hoče molčati kakor grob... Tedaj je sestra Marijangela naglo odšla; zaradi varnosti pa je zaklenila Filomeno v celico.

Marijangela je hitela k staremu paviljonu, ki ga je sama pokazala Pardallanu in Karlu Angoulémskemu. Toda paviljon je bil prazen. Tudi v njegovi okolici ni bilo o neznancih ne duha ne sluha.

XXVI.

Pod krepelcem.

Belgoder je stopil za nesrečnim Croassem v hišo in je skrbno zaklenil vrata za seboj.

"Iskal si me", se je obrnil k njemu.

"Česa hočeš od mene? Kaj mi imaš povedati?... Govori!..."

"Možster... hotel sem... ker ste naju bili ostavili... jaz... mo—oj—ster..."

Croasse se ni mogel domisliti ne pametnega odgovora ne svetnika, ki bi se bil zanesel nanj, da ga otme grozečih batin.

"Tako mi rogov hudčevih!" je vzro-

žil eBelgoder. "Kaj jecljaš?... Ali naj ti namažem jezik?..."

Zamahnil je s krepelcem. Croasse je od strahu počenil na tla in nastavil hrbet.

"Jezus, zdaj je po meni!" je zavajkal na glas. "Filomena, Filomena, kam si me zapeljala!" je dodal natihem.

"Gorje mi!..."

"Zini!" je vpil Belgoder. "Zini, ali pa te premlatim tako, da ga ne bo celega mesta na vsej tvoji pasji koži!"

"Joj meni!", je zastokal nesrečnež, "saj sem vedel, da me pojde brez nje ga... Karkoli rečem in storim—konec je vselej ta, da pada po meni!..."

"Morda to pot ne bo padalo, ako poveš vse po pravici", je rekel cigan, ne zato, ker bi se bil usmili Croassevih tožb, ampak zato, da bi zvedel vzrok njegovega nenadnega pojavljanja v tem skritem kraju.

"Ne boste me tepli, če vam povem resnico?" je tesnobo vprašal Filomenin junak.

"Vse je na tem, kakšna bo... Govori!"

Croassev strah pred krepelcem je bil tolikšen, da je sklenil povedati vse, kar mu j bilo znanega, ne da bi se menil za posledice, ki jih s tem nakopje vitezu de Pardallanu in vojvodi Angoulémskemu.

"Vidite, možster," je pričel z negotovim glasom, "izginili ste tako nenadoma... ne, da bi mama kaj povedala..."

"Mar sem bil jaz vajin hlapec?" ga je survoo prekinil Belgoder. "Še tega bi se manjkalo, da bi vaju bil prosil dovoljenja!..."

"Tega ne pravim", je dejal Croasse.

"Reči hočem samo, da je spraviš vaš nenadni odhod Picouca in mene v

strašno nepriliko... Krčmar pri 'Dobri nadi' nama je pokazal vrata in tako nisva vedela me kod ne kam!"

"Hm," je zamrmral eBelgoder sam pri sebi, "živina ima prav... Kar je res, je res."

"Več dni sva se klatila okoli gostilne", je nadaljeval Croasse. "Ko vas ni bilo od nikoder, sva mislila, da ste naju sklenili zapustiti. Živeti pa je bilo vendarle treba; in tako sva jela iskati drugega gospodarja, ki bi nama dajal streho in kruh, dokler se vi ne vrnete..."

"Z eno besedo, izneverila sta se", je rekel cigan. "Nu, ali sta našla gospodarja?..."

"Imela sva srečo..."

"Oho! Saj pravijo, da je tepcem sreča mla... Nu, kdo je vajin novi gospod?"

Croasse je že hotel imenovati Pardallana, toda želja, da bi se pokošatil, ga je zapeljala. Napihnil se je ter proglasil kar moč ponosno:

"Njegova Svetlost gospod vojvoda Angoulémski!..."

Belgoder ni mogel verjeti svojim ušesom.

"Kaj praviš?" je zavpil. "Vojvoda Angoulémski?... Vraga, vraga... Še jaz se čutim počaščenega, ker je postal vojvoda moj naslednik... Čestitam, gospod Croasse."

Croasse, nič hudega ne sluteč, je kar prestal misliti na krepelce. Cigan pa je porogljivo povzel:

"Vse to mi žalibog ne pojasnjuje našinega čudnega srečanja, gospod Croasse."

"O, vidite", je rekel "gospod" Croasse, ki mu je ta nagovor še bolj podkuril samozavest, "moj mladi gospodar je strašno zaljubljen... tako vsaj

OD GROBU LOJZETA BRATUŠA, SLOVENSKEGA PEVCA

Od Triglava in Krna in Sv. Višarji dolí čez goriška Brda in toliminske bregove, ob Soči, Idriji in Vipavi, med kraškimi skalami in kranjskimi gozdovi, med Trstom in Gorico; vsepo vsod koder so odmevali usodni topovi je bil nekoč raj slovenske besede in slovenske pesmi, ki je preglasila celo grom strašne vojne in ki se je borila in se še bori, skrita in ponižna, kot izliv srea polnega trpljenja in vendar upajočega v prihodnost.

O tista naša brda, naše planine in holmi! Kakor so njihove prostrane puščave dale svojim stanovalcem boben v roke, s katerim so pošiljali pozdrave in veselje in žalost preko daljnih dalj, tako so nam naši grički narekvali pesmi, ki so hitele iz brega na breg, od vasi do vasi, kor je donel glas zvona preko naših slovenskih planjav.

Da, naša pesem slovenska, to je naše bogastvo, to je naš ponos, naše veselje in to je izliv našega srea. Žlobudravi tujci s stoterimi in tisočeri besedami znajo besedičiti o svojih čustvih in znajo slepiti nevedni svet... Globokemu sren slovenskemu ni besed, da bi izlilo vanje svoje veselje, svojo žalost, svoje upanje in svojo vero in svojo molitev. Zato je zrastle iz slovenskega

srea pesem, ona lepa, čudovita pesem, ki z ljubko domačnostjo, kakor prijetni vonj nagelnov, kateri naše domove krasijo-ovija vso našo slovensko zemljo z ono nepozabno lepoto, ki jo nasimo v sreih kakor spomin na zgubljeni raj.

Zato razumemo, kako bridko je odjeknilo v tisočeri sreih, ko je prišla vest, kaj je zadelo Lojzeta Bratuša, njega, ki je bil posebej naša slovenska pesem, ki je kakor pomladna lastovica nosil vedno novo upanje in budil vedno znova pogum po vsej deželi.

Lojze Bratuš! Saj je bil praznik za sedem sosednjih fara, kadar je šla beseda, da pride on, pevovodja vseh pevovodij.

In je prišel on, skromen, preprost, čeprav študirana glava, pa je za vsakega imel prijazna besedo, za

vsakega topel pozdrav, polen veselja in smeha, kakor topli žarek, ki mrazu vzame strupeno ost.

In strinjale so se okoli njega slovenske vrste, strnili peveci in strnili vsi drugi in spet bolj trdno upali v prihodnost.

In ko je prišla tožna novica, da se Lojze s smrtjo bori, s strahom je pričakovala vsa dežela in celo čez dolno morje sem med nas je segla bridka bojazen.

In česar smo se bali, to se je zgodilo. Spet je padel eden nosilnih stebrov. Zastalo je sree Lojzetovo, utihnila je pesem njegovih ust in bridkost je napolnila vso zemljo ob tej boleči novici.

Njegovi učenci goriškega Alojzijevejšča, ki so v pokojnem imeli ne le učitelja, temveč tudi očeta, ki so se napojili od njega z bogatim in vedrim idealizmom, so tisti, ki pač najbolj morejo presoditi, kako neprecenljiva je izguba, ki je zadela z Bratušovo smrtjo goriško zemljo. Za njimi pa je zajakalo sree vsem, ki so ga poznali in poznali

smo ga vsi, če že ne prav od blizu od daleč pa gotovo.

Bridkost in nesreča je pač za nas, za osirotelo domovino, ki je izgubila tako vrednega sina, a za pokojnega... Saj je delal plemenito in nesebično, saj se je žrtvoval za trpeče, saj je bila njegova ljubezen iskrena, ker je bila ne le v pesmi in na jeziku, temveč je bilo polno ljubezni njegovo življenje. Še danes bi lahko prijetno in mehko živel, ko bi hotel pozabiti in odreči se svojemu narodu in iskati sam sebe... Za druge je oživel, za druge je trpel, za druge je tudi padel. In Bog, kateremu je v svoji pesmi izlival svoje sree, h kateremu je tudi drugim kazal pot je njegovo pevajočo molitev sprejemal in tudi njegovo trpeče sree sprejel.

Mi pa bomo tudi priložili molitev naših sree, da mu izkažemo svojo hvalečnost in svojo ljubezen.

Dne 23. maja ob 10. dopoldne v cerkvi slovenske službe božje na Av. del Campo 1653 bo sveta maša za pokojnega Lojzeta Bratuša. Kakor on ni gledal ali bo solnce ali dež, tako tudi mi ta dan! Ne le osebni prijatelji in znanci pokojnega, temveč vsi za katere je delal in trpel, vsem je dolžnost, da se zberemo ta dan.

Peveci bodo zapeli njegove skladbe. Po maši bombo slovensko zapeli libero.

Hladnik Janez.

Cerkveni vestnik

Preteklo nedeljo je odnesla voda skoro vso pobožnost. Upam, da bo zato tem lepša vdeležba na Saavedri na prvo nedeljo v juniju to je 6. junija, ko se slavi praznik Srea Jezusovega.

16. jun. je binkoštna nedelja. Maša in večernice na Paternalu.

23. junija maša na Paternalu za Lojzeta Bratuš, večernice na Avellanedi.

Po tej nedelji je kvaterni teden. Posta ni po postavi te dežele.

Hladnik Janez.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah.

Odpri tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
DOCK SUD

Restavrant - Parilla

In pivo za družine (familiar)

FIORDELLI

Pripravno za bankete — Poseben pokrit prostor na dvorišču.
Odpri čez dan in ponoči

Av. SAN MARTIN 2688
U. T. 59-1656

Reklamna cena

J.A.M.E.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico
\$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2706
U. T. 59-0504

(Na pol kvadre) Buenos Aires

PRVA SLOVESKA KROJAČNICA

LEOPOLD UŠAJ

Ob svoji deseti obletnici vam je porok, da boste vedno in v vsakem oziru najboljše posreženi.

GARMENDIA 4947 — Bs. Aires

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROBENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo. Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Agencija PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke

Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsakemu putniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito, obrnite se na

AGENCIJO "PUTNIK"

Lastnik: Anton Kolungja

sodim po drobtincah, ki sem jih ujel. A lepota je nenadoma izgiala."

"Ni mogoče!" Belgoder je pri teh besedah krepko stisnil svoj kol, česar pa zaslepljeni Croasse ni opazil.

"Menda je mogoče, ko jaz pravim tako!" je odvrnil z dostojanstvenim glasom.

"Nadaljujte, nadaljujte, vaša povest je strašno zanimiva."

"Nu, v samostanu živi baje neka ciganka", je dejal Croasse, dreveč v pogubo, "neka ciganka, ki..."

Belgoder se je zdrnil.

"Pravijo, da je imenitna vedeževalka. Vojvoda, moj mladi gospodar, je prišel semkaj zaradi nje. Vprašati jo hoče, kje je skrita devotka, ki se je zagledal vanjo."

"Čudno, čudno... A v kakem stiku ste vi z njegovimi posli? Zakaj ste preskočili ta plot?"

Croasse je zakašljaj, kakor bi trčil z dvema luknjastima kotloma.

"Jaz?" je dejal. "Pustili so me samega na vrtu. Ko se takole oziram, zagledam nekaj sumljivih obrazov... Razume se, da sem neutegoma splezal čez plot, ker jih s te strani lahko bolje opazujem..."

"Glej, glej! Celó hraber si postal, odkar se nisva videla!"

"Oh", je skromno rekel Croasse, "v tem pogledu ste me vedno napačno sodili..."

"Lopov!" je zdajci kriknil cigan, zgrabivši nesrečnega Croassa za vrat in udrihaje s krepelcem po njegovem mršavem hrbtu. "Lopov, obešenjak, naučim te norčevati se iz mene!... Ná, ná!... Ali misli, da sem neumen kakor ti?"

Croasse se je ves prepaden vrgel na tla.

"Joj meni!" je tulil, zvija se v toči udarcev, "saj sem vedel, da bo tako!... O Jezus, po meni je! To je moja smrt!..."

Ciganov kol je neusmiljeno plesal po njegovih mučeniških kosteh. Nesrečnež se je končno pobral in jel skakati križem sobe; toda Belgoder in njegov krepelac sta bila neizbežna kakor smrt. Javkanje žrtve tleskanje kola in zmerjanje krvnika, vse to se je družilo v peklenško godbo, iz katere se je naposled začul obupni vzvik:

"Milost. Usmiljenje... Mrtev sem!"

Bedni Croasse se je reamično zgrudil na tla.

"Po koncu, pes!" je zarjovel cigan, ki je bil že upehan. "Po koncu in poslušaj!..."

Croasse se je trudoma spravil na noge.

"Tako," je rekel Belgoder, sopihaje od napora. "Drugič bo vedel, kaj se pravi vohuniti!... Poslušaj; jaz pojdem zdaj po opravih. Ti ostaneš zaprt v tej hiši... z Violetto, da veš... in če je ne bo več tu, ko se vrnem, ali pa če vidim, da se je kdo približal ograji... ti izrujem jezik in oči... spečem te na malem ognju... in te prisilim, da boš žrl svoje lastno meso!..."

Croasse se je onesvestil, nekaj od bolečin, nekaj od straha, ko je slišal toliko in takih grožnj. Belgoder je nato skrbno zaklenil vrata in je hitel naravnost k opatici Klavdini de Beauvilliers, povedat ji vse, kar mu je bilo znanega in kar je sam uganil. Ko se je vrnil v hišico, je našel Croassa še počega v ktoru in šklepetajoega z zobmi. Ob pogledu na strašnega Belgodera je siromak zatulil od groze in sklenil roke.

"Milost, gospodar!" je zaječel. "Vse storim, karkoli vam drago!"

XXVII.

Ljubimca.

Ko je knez Farneski spoznal v ciganki Saizumi Leonoro de Montaignes, se mu je zazdelo, da ga je čudež prenesel za dvajset let nazaj.

Leonora toliko da se je bila izpremenila. Mladost je sicer izginila iz njenih okamenelih črt, toda obraz je bil še vedno lep in bujni zlati lasje, ki so se razpleteni usipali okoli njene glave, so jo obdajali kakor glorijska usodne krasote. Kardinal se je bil postaral, ona pa je ostala taka, kakršna je bila nekdaj.

Osuplost in groza sta ga minjla; stara ljubezen je vzplamenela z novo močjo.

"Leonora", je zamrmral, "vem, da me sovražiš. Prav imaš. Vem, da za služiš tvoje sovraštvo... Toda, Leonora, poslušaj me..."

Govoril je tiho, ponižno, skesano. Toliko da se je upal dvigniti oči do te žene, ki je nikoli ni prestal oboževati, v njegovem srcu se je dramila blazna misel: osvojiti Leonoro iznova, ljubiti jo spet in biti ljubljen, pobegniti z njo kamorkoli...

Violetta je bila pozabljen. Pozabil je, da ima hčer, da je ta hči mrtva in da je prišel z namenom ugonobiti Favsto. Ljubezen je bila edina misel njegovega srea!

"Leonora", je povzel, "daj, da ti razložim svoj zločin, daj, da ti povem, zakaj nisem raztrgal dolžnost ki jo imam do cerkve... Vidiš, bal sem se. Bil sem strahopeten. A ljubil sem te vendarle. Oboževal sem te. Ali to ničesar ne pomeni v tvojih očeh?"

Iskal je strastnih besed, da bi zdrmile spečo iskro v Leonorinem srcu... In ko jih ni našel, ampak je začel, da njegove drhteče ustnice ne morejo dati duška strasti, ki je divjala v njem, je zdajci proseče iztegnil roke proti njej in krčevito zaplakal.

"Plakate?" je rekla Leonora s krotkim, sočutnim galsom. "Ali tare tudi vas gorje?... Solze odnasajo žalost s seboj... Oh, da bi mogla plakati kakor vi!..."

Kardinal je dvignil glavo. Brezmejna osuplost je padala nanj. Ali je bilo mogoče? Tako je govorila Leonora?... Nikakih očitkov ni imela zanj, samo pomilovanje!... Pogledal jo je kakor iz uma. Toliko da je mogel sopstati.

"Povejte", je dejala Leonora, "kaj vam je? Zakaj plakate? Morda vas lahko potolažim..."

"Oh", je vzkliknil kardinal v svojem srecu, "saj me niti ne spozna! Ali sem res bolj mrtev zanj, nego je bila ona zame?"

Hropeč od strane tesnobe je zaklical njeno ime:

"Leonora!... Leonora!..."

Začuden ga je pogledala.

"Leonora?" je dejala. "Čigavo je to ime?... Ubožica!... Molčite, ne imenujte je nikoli več... lahko bi jo zbudili..."

Kardinalova groza je priklopela do viska.

"Dajte", je nadaljevala Leonora, "povem vam sree."

Tako govoreč ga je prijala za roko. Farnese je ves vztrepetal ob dotiku njene desnice.

"Blazna!" je zaječal. "Še več ko mrtva!... Blazna!..."

In tedajci je zgrabil on ciganko za

roke. Njegov obraz se je malone dotaknil Saizuminega obraza.

Tisti mah so se odprla vrata in dva moža sta stopila v paviljon; bila sta Karel in vitez de Pardaillan. Pogled na nenadejani prizor ju je prikoval na pragu...

Kardinal ni opazil dvojice.

"Čuj!" je hropel, loveč sapo. "Čuj! Pogled me, spoznaj me vendar! Tisti sem, ki si ga ljubila!... Oh, nič odgovora. Niti sliši me ne..."

Obupno jo je stresal za ramena. Brezumna misel mu je prešinila glavo.

"Spomni se svoje hčere!" je zavpil.

"Saj si vendar mati!... Pomisli na hčer! Na Violetto!..."

"Kaj pravi?" je vztrepetal Karel Angoulémski ter zgrabil viteza za komolec.

"Molčite!" je rekel vitez. "Nekaj strašnega se godi."

"Violetta ji je ime!" je kričal Farnese. "Hčer imaš! Ali te niti to ne gane? Ali ti moram res raztrgati dušo, kakor sem ti jo raztrgal že nekoč?..."

Poslušaj me dobro; imela si hčer!... Trpela je huje od tebe... in zdaj... oh, zdaj je mrtva!..."

(Nadaljevanje)

IZKUŠENA BABICA

ANA CHRPOVA

Diplomirana v Pragi in v Buenos Airesu z mnogo letno prakso v bolnici Rawson. Vsem slovenskim materam vedno na razpolago in za malo plačo

ENTRE RIOS 621
U. T. 38 Mayo 8182

ZANIMIVOSTI

KITAJSKI ZID POD RUSKO ZEMLJO

Utrjena meja od Balta do Črnega morja.

Rusko vrhovno vojaško poveljstvo je pred kratkim izdalo skrivnost, ki je bila sicer že prej znana, namreč to, da je dalo zgraditi sovjetsko "Meginotovo črto" ob vsej zapadni ruski meji od Baltskega do Črnega morja. Neki sodelavec "Izvestij", ki je imel priliko, da obišče ta moderni ruski kitajski "zid" pod zemljo, pripoveduje prave čudeže o njem.

Ves sistem utrdob so zgradili kakšnih 30 km od meje na tiho s pomočjo stotisočev jetnikov GPU. Železo in beton so zabili globoko v zemljo, da bi varovala našete obrambne točke, ki so med seboj povezane s podzemeljsko telefonsko centralo, proti vsem topniškim, letalskim in tankovskim napadom. Ta črta branijo topovi, ki jih stalno hladijo z vodo. Periskopi zrealijo v globini vse dogodke na površini, vsako drevo, vsak kamen v mejnem ozemlju ima v načrtih svojo številko in ta sistem oštevilčenja omogoča podnevi in ponoči, v jasnem vremenu in v naravnih ter umetnih megli obstreljevati sovražne čete. Vsa utrdbena dela so do popolnosti maskirana proti zračnim in drugim na-

padom. V podzemlju imajo velika skladišča živeža in municije za nedogleden čas. Takšna je ruska Maginotova črta, ki sestoji v ostalem iz dveh črt, ki sta si dve uri narazen.

Iz moskovskega tiska pa je razvidno, da so bolševiki slične obrambne žrte zgradili tudi na Daljnem Vzhodu, pred vsem ob mandžurski meji. Vrhovno poveljstvo mora navdajati gotovo velik občutek sigurnosti, da se je sedaj odločilo tudi uradno izdati to skrivnost.

CIGANSKI PODKRALJ

V Olomouc je prispelo pred nekoliko dnevi 59 ciganskih voz s kakšnimi 300 možakarji, da bi izvolili novega ciganskega kralja, 12-letnega Kwieka. Mladi fant se je potepal doslej največ po Poljskem in okrog Ostrave. Do volitve pa ni prišlo, ker je izostal cigan, ki naj bi vso proceduro financiral. Cigani so bili nad tem ogorčeni, pa so sklenili, da bodo izvolili vsaj svojega podkralja. Ta je postal Rajmund Novy, ki je po svojem poklicu boksač in rokoborec. V Bratislavi ima več hiš.

O njem je znano, da ima posebno rad zlate prstane. Na vsakem prstu jih ima nekoliko. Njegov adjutant je postal konjski mešetar Maron

Vrba. Izvolitev ciganskega kralja se bo zdaj izvršila 3. maja in sicer v Olomoucu. Olomouški mestni svet so cigani prosili, da bi jim dovolil izvedbo volitev v notranjem delu mesta. Po izvolitvi novega kralja nameravajo napraviti slavnostni spreved skozi mesto. Seveda oblega njih taborišče sedaj tisočglava množica radovednežev.

POPOLJČENJE KRAJEVNIH IMEN

Varšavski uradni list je objavil odlok notranjega ministrstva, da se smejo odslej vsa krajevna imena v poljski Sleziji uporabljati samo v poljski obliki. Tako morajo izginiti nemška mestna imena Kattowitz, Bielitz, Teschen, Ples, itd. Nemški listi zaradi tega poljsko vladno močno napadajo in ji očitajo, da krši prijateljski sporazum med Poljsko in Nemčijo. Kljub temu "prijateljskemu sporazumu" pa rajhovski listi ob tej priliki vnovič pogrevajo znano nemško geslo o nemškem kulturnem področju, v katerega prštevajo tudi precejšen del današnje svobodne Poljske.

KDO JE BOLJ MOLČEČ?

Ameriška in angleška naziranja o moških in ženskah

Angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin je dejal nekoč: Ženske ne govorijo!

Ta izrek je v živem nasprotju z zelo razširjenim mnenjem, da ženskam ni mogoče zaupati nobene

skrivnosti. Baldwin je svoje besede podprl z raznimi razlogi. Dejal je med drugim, da ni še nobena ženska objavila kakšne politične skrivnosti, vsaj on sam ni tega še nikoli doživel. Pač pa je večkrat doživel, da so izklepetali kakšno skrivnost moški, ki bi morali dobro vedeti, kako potreben bi bil njih molk.

Tudi vodilne ameriške ženske so to Baldwinovo naziranje podprle na neki anketi. Ugotovile so, da znajo ženske bolje molčati nego moški, pa čeprav je videti stvar kdaj drugačna. Neka političarka je dejala, da je čisto prisostvovala sejam, o katerih bi morali udeleženci absolutno molčati. Naslednji dan so bile največje skrivnosti na dolgo in na široko objavljene v listih. Tega gotovo ni bila kriva kakšna ženska, kajti druge razen nje na teh sejah ni bilo, a ona je molčala.

Ženski molk postaja včasih tragičen. V Ameriki so kakor drugod sprejeli zakon, ki je določal, da morajo poročene ženske ostaviti sveja mesta, če bi njih možje dovolj zaslužili. Veliko število žen je molčalo, ker niso hotele pokazati, da bi njih možje ne zaslužili toliko, da bi lahko prehranili svojo družino. In baš s tem molkom so žene izgubile svoje delo.

Celo v zadevah gledališča in fil-

ma, kjer imajo tehtno besedo, znajo ženske bolj molčati nego marsikateri moški. Neka znana ameriška igralka je igrala ulogo kraljice Viktorije v maski, ki je slovela po vsej Ameriki. Nikoli pa ni hotela povedati, kako so izdelali to masko, čeprav jo je o tem vprašala sama ga. Rooseveltova. Skrivnost pa je končno izdal neki moški...

Kdor je v stikih s poklicno zaposlenimi ženskami, ve, da znajo o uradnih skrivnostih molčati prav tako kakor kakršenkoli moški. Samo iz prejšnjih časov, ko je bilo moškimi v korist, da so ženskam zapirali pot v razne poklice, se je ohranil predsodek, da ženske ne morejo molčati. Čim bolj pa stopajo v poklice, ki so bili včasih prihranjeni samo moškimi, tem bolj se bo kazalo, da znajo biti prav tako molčeče, pa čeprav ne na tako neokreten način kakor moški.

TRETTJA ŽENA CESARJA MANDŽUKUA

Cesar Mandžukua Puyi se je zdaj v tretje oženil, in sicer je vzel za ženo 18 letno princeso Maj Tan. Doslej je imel dve soprogi; ker pa mu ni nobena od njih rodila moškega potomca, je dvor izrazil željo, naj bi si poiskal še tretjo družico. Cesar, ki mu je zdaj 29 let, se nadeja, da mu bo tretja tovarišica v zakonu rodila zaželjenega sina.

Ako hočete biti zdraviljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje —

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ZARKI X — DJATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

MODERNO ZDRAVILIŠČE V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIC sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah. ... Izvršujemo tudi operacije. ... Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

TALCAHUANO 1080 Ordinira vsak dan od 5. do 8. ure

KROJAČNICA "GORICA"

Vam nudi vsakovrstno blago za obleke in površine po najnižjih cenah Delo prvostno.

Se priporoča rojakom

FRANC LEBAN

Warnes 2191 Buenos Aires

CARIČIN LJUBLJENEC

Zgodovinski roman

Nadaljevanje 33

"Carica", spregovori Potemkin, "Katarina, kaj misliš o meni? V mojem srečju ni več niti sledu ljubezni do Elizabete. Moral bi jo pravzaprav postaviti poleg tebe, da bi videl razliko. Mar ne veš, kako strastno te ljubim? Vzemi mi vse časti, vsa bogastva, napravi iz mene siromaka, svojega sužnja — vendar te bom ljubil večno! In da bi stopila zdaj Elizabeta predme — jaz bi jo —" Potemkin je pričel šepetati, "jaz bi jo mogoče pomiloval, toda ljubiti bi jo ne mogel več. Jaz ljubim samo tebe!"

In strastno pritisne lepo ženo nase. Izza grma se je tedaj zaslišal krik. Nista ga pa slišala niti Potemkin, niti Katarina. Bila sta preveč opojena s strastjo.

"Priznavam ti", je nadaljeval Potemkin, "da sem ljubil nekoč to Elizabeto Voroncovo. Bil bi se z njo poročil, da so mi takratne razmere to dovolile. Toda takrat še nisem vedel, kaj je sreča in blaženost, tedaj nisem niti slutil, da more žena ustvariti svojemumu možu raj na zemlji. Sanjal sem o mirni, meščanski sreči, ki ne pozna velikih strasti. Sanjal sem o zakonu, katerega glavni namen in cilj je, prožiti zvesto udanostjo obojestransko zaščito. Oh, kako dolgočasno je tako življenje! Odkar pa si mi ti, Katarina, odprla oči, vidim, kakšno blaženost lahko da možu ljubljena žena. Katarina, preživeti eno uro, ne uro, samo nekoliko trenutkov v tvojem

naročju mi je več, kakor vse življenje ob Elizabeti Voroncovi!" "Hvala, Aleksander, za tvoje besede!"

Za grmom je ležala v nezavesti Elizabeta in ni slišala teh besed, ki sta jih govorila, sicer bi umrla od žalosti.

"Večeriše", pravi Katarina. "Vrniva se v dvorec. Ali mi obljubiš, da ne boš nikdar več mislil na ono deklico?"

"Obljubljam, nikdar več!"

Katarina se privije k njemu, potem odideta v dvorec.

Bila je že noč, ko se je Elizabeta zavedla. S težkim naporom je vstala. Bilo ji je, kakor da je vse samo sanjala.

Ko je stopila na pot, je ugledala klop, na kateri sta sedela Katarina in Potemkin. Ni sanjala. Bila je resnica. Zdaj je vedela, da jo Potemkin ne ljubi več.

Tisočkrat težje ji je bilo sedaj, ko je vse to zvedela, kakor prej, ko je vendarle še nekoliko upala.

Z globokim vzdihom je sedla Elizabeta na klop. Mrak je že legel na zemljo. Brez moči je sedela nesrečna deklica sredi drevoreda v Carskojem Selu. Končno pa odločno vstane. Nič več ni bilo v njej obupa in bolesti. Prenehala je jokati, njen obraz pa je prevzel srdit izraz.

"Zabodli ste mi nož v srce! Toda nisem mrtva! Jaz živim in dokazati vam hočem, da me ne boste uničili! Četudi ste mi ukradli mojo srečo, vso mojo mladost!"

"Ljubila sem Potemkina nežno in zvesto! Nobena ga ne bo več lju-

bila tako. Da mi je dejal: Elizabeta, zame moraš umreti! storila bi to brez odloga in pomišljanja."

"Toda, če znam ljubiti, bom znala tudi sovražiti."

36 POGlavJE

Boj za ljubimca

Elizabeta je šla v smeri, odkoder so prihajale luči iz razsvetljenih oken. Vedela ni, da je tam dvorec, neka skrivna moč jo je gnala tja.

V nekaj trenutkih je prišla do mesta, ki je bilo obrobjeno z marmornatimi kipi. In nedaleč od tod je stal dvorec.

Okna tega čudovitega dvorca so bila razsvetljena, iz koncertne dvorane je bilo slišati godbo.

Okna, ki so vodila iz koncertne dvorane na balkon, so bila odprta, in Elizabeta je mogla čuti vsak zvok godbe.

Mirno je stala in poslušala. Glasovi godbe, katere že tako dolgo ni slišala, so objeli njeno dušo.

Tedaj se pojavita na oknu dve osebi. Takoj ju je spoznala Elizabeta. Bila je Katarina in Potemkin. Šepetala sta in se stiskala.

"Le udajajte se svoji grešni ljubezni!" vzklikne Elizabeta proti oknu. "Ujela si ga v svoje mreže, propadla ženska! Tako si storila tudi z Orlovom! Toda prišel bo dan, ko boš tudi Potemkina sita! Tedaj se bo vajina ljubezen spremenila v sovraštvo! Tedaj se bo Potemkin kesal in bo preklinjal svojo usodo, da je radi take ženske izdal in prevaril neme."

Dvojica na oknu je zginila. Elizabeta se skrije v grmovje, ker se je bala, da jo kdo ne bi opazil. Koncert se je nadaljeval. Nekdo je igral na klavir in moški glas je pel.

Pel je Potemkin. Pesem, ki jo je Elizabeta pogostokrat slišala od njega. Pel je s svojim prijetnim lepim glasom, katerega je tako dobro poznala.

"Moja pesem — moja pesem poje!" vzklikne Elizabeta obupno. "Ali je mogoče, da me je pozabil popolnoma? Ali je mogoče, da je pozabil na napis, ki ga je sam dal vklesati v prstan: "Elizabeta Voroncova — Aleksander Potemkin — neločljivo združena!"

"Saj je vendar on sam dal vrezati te besede v prstan! In zdaj, zdaj me je izdal! Prevaril. Zapuстил. Če bi me več ne ljubil, bi se me ne spominjal s pesmijo. Nikdar bi me ne videl v sanjah!"

"Ne, ne, še vedno me ljubi. Ljubim me, toda ne upa se priznati. Niti samemu sebi. Kaj ni mogoče raztrgati teh vezí?"

"Samo ena moč je, ki bi mogla raztrgati te težke verige, ki ga vežejo, in to je: čista deviška ljubezen!"

"Nočem dalje gledati, kako poizagoma gine sreča mojega življenja. Katarina, bojevala se boš z menoj. Borili se bova za moža, ki ga ljubiva!"

Elizabeta je še enkrat pogledala na razsvetljeno palačo, potem je hotela oditi.

Ni pa še napravila sto korakov, ko zagleda svetle baklje, in zdelo

se ji je, kakor da se bliža več sto ljudi.

Čula je jezik, ki ga ni razumela. Čula je vzklike, ki so ji bili tuji. Mislila je, da gre za važno stvar, novico, ki so jo prinesli cariei v Carskoje Selo. V sredi množice je stopal visok moški, ogrnjen v dragocen plašč.

Tega človeka so pravkar nosili navdušenci na rokah, kljub temu, da se je tega branil na vso moč.

"Živel zmagovalce Tatarov!" je slišala klicati Elizabeta. "Živel Gregorij Orlov!"

Gregorij Orlov! Elizabeta se je zdrznila ter se skrila za neko drevo, da bi jo ne opazili. Vztrepetala je ob misli, da bi jo mogel opaziti črni grof.

Toda Orlov je ni mogel opaziti v tem trenutku. Na koncu prostora, na katerem so stali kipi, se oprostí Orlov svojim spremljevalcem.

"Dragi moji!" reče Orlov na način, s katerim si je vedno znal pridobiti srce ljudstva. "Ni zdaj čas, da me slavite! Spremili ste me sem iz Petrograda! Zahvaljujem se vam, da niste pozabili, kaj sem storil za domovino."

Toda prišel sem, da sporočim cariei važno vest. — Vi že veste zakaj gre! — Vi veste, kako velike važnosti je ta vest za carico Katarino Veliko!"

"Živel Gregorij Orlov!" zaori množica. "Želimo jo slišati! — Naj carica spregovori pred nami!"

Orlov se je samo na videz branil svojih spremljevalcev. Na skrivaj pa se je veselil, da ga je množica

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

PREVEČ SONCA RADO ŠKO DUJE

Novi vitamin F — Bolezni ljudi, ki se mnogo sončijo

V področju raziskovanja vitaminov se pojavljajo vsak dan nove stvari. Pred kratkim so Američani sporočili, da so odkrili nov vitamin, ki so mu dali ime vitamin F. V zadnjem času so odkrili, da utegnejo motnje v sodelovanju poedinih vitaminov povzročati mnoga kirurškična in notranja obolenja, med drugim tudi obistne kamne in obistne kolike. Pogostoma so opazovali, da se ti dve bolezni lotevala posebno ljudi, ki se mnogo sončijo. Prekomerno ogrevanje kože moti sodelovanje vitaminov A in B.

O tem predmetu je predaval prof. Fromme na sedanjem zborovanju nemških kirurgov v Berlinu. Prof. Loehr pa je govoril o zdravljenju ran s pomočjo ribjega olja. Velik pomen ima dovajanje vitaminov telesu posebno po dolgotrajnih dietnih obravnavah, ki so potrebne za zdravljenje žilodolnih oteklin. Tu je za zdravljenje in rekonvalescenso posebno važen vitamin C. Po drugi strani pa se je treba paziti tudi prekomernega zauživanja vitaminov, kajti tudi v tem primeru telo lahko oboli.

MAZILO PROTI IZPADANJU LAS

Dr. Henrich Kuhn, ki je znan kot sodelavec prof. Steinacha, očeta pomlajevanja, je priobčil v neki medicinski reviji članek, v katerem pravi, da je mogoče izpadanje las ustaviti z mazilom, ki sestoji iz lanolina in hormonskih primesi. Poskusi, ki so jih doslej napravili glede tega, so se dobro obnesli — žal, da samo pri podganah.

Mazilo so v količini 1 g trikrat na teden nanesli na gola mesta mladih ali starih podgan. Že po devetih dneh so živalim začele rasti nove dlake, najprej v posameznih skupi-

nah, potem na gosto. Dlaka je živalim rasla tudi v dolžino. Kontrolni poskusi s samim lanolinom niso dali pozitivnega rezultata. Ti poskusi pomenijo pač osnovo za novo borbo proti plešavosti in izpadanju las tudi pri ljudeh.

KLUB GE. SIMPSONOVE

V Baltimoreu, rojstnem kraju ge. Simpsonove se je osnoval "Klub prijateljev Wally Simpsonove", ki šteje eže sedem tisoč članov. Eden izmed teh članov je kupil njeno rojstno hišo, v kateri naj se uredi muzej, ki bo obsegal vse, kar je količjak v zvezi z njenim življenjem.

POSEBNE PRAVICE ZAKONCEV V RUMUNJI

V zadnjem času je na Rumunskem v veljavi nov kazenski zakonik, "Zakonik Karla II." Med drugim vsebuje ta zakonik nenavadno izjemo glede kazni za grehe zoper pisemsko tajnost. Dotični paragraf pravi: "Ne kaznuje se zakonec, ki odpre svojemu zankonskemu drugu namenjeno pismo, da se prepriča, ali ga ta drug vara". Ta določba velja v enaki meri za moške, kakor za ženske.

NEGA ROK V ZIMSKEM ČASU

S mokrimi rokami ne hodite na mrzel zrak!

Ne samo noge, tudi roke trpijo pozimi zavoljo mraza, in to tembolj, ker jih ni mogoče pri vsakem delu in ob vsakem času zavarovati z rokavicami. Tako so roke izpostavljene temperaturnim spremembam. Da jim to ne do dobro, vemo vsi, saj postanejo roke na viđen način rdeče in hrapave, v mrazu pa utegnejo še razpokati, kar povzroča potem hude bolečine. Tem potrebnejša je zato nega rok pozimi, če si nočemo živcev v rokami oškodovati za trajno in dobiti za vse življenje izredno občutljivih in bolnih rok.

V prvi vrsti moramo paziti na to,

da ne bomo hodili s komaj umitimi rokami na mrzli zrak. Čeprav smo si roke že tako posušili, vendar je njih koža še vedno vlažna in premehka. Hitra, nenadna temperaturna sprememba uničuje zgornjo plast kože, kri se pretaka hitreje vanjo in povzroči pordečitev. Prav tako moramo paziti, ko pridemo z mrzlimi rokami domov. Nikoli jih ne smemo potem neposredno ogrevati ob peči ali kjerkoli, ker jim to vedno škoduje, tudi če so vlažne. To je ista nasilnost, kakor če spravimo tople roke nenadno na mraz. Ogrevati jih moramo le polagoma.

Kdo ima občutljive, nežne roke, naj si jih na prostem zaščiti z udobnimi, ne pretesnimi, toplimi volnenimi rokavicami, zvečer naj si jih umiva v mlačni vodi, ki smo ji pri mešali boraksa, nato naj jih namaže z razredčenim glicerinom — pol glicerina, pol vode. Kdor pa trpi samo zaradi mrzlih rok, ne da bi mu bile posebno občutljive, naj si jih umiva po večkrat na dan, a vendar ne do zapetne žile, z mrzlo vodo, odrgne si jih naj, da se posuše in jih potem natrese s smukcem. Tedaj nastopi reakcija, ki se pokaže v tem, da se kri požene proti rokam in jih ogreje. Seveda si bo tisti ki to more v lekarni kupil primernih mazil za nego rok in si jih zavaroval tudi na ta način.

ZAKAJ JE ODPOVEDALA NEGUŠEVA VOJSKA

Vodja prve italijanske vojske, ki je vdrla v Abesinijo, general Villa Santo, je na nekem predavanju pred družbo švicarskih častnikov v Baslu podal zanimivo poročilo o naukih italijansko-abesiske vojne, posebno kar se tiče vojne v goratem ozemlju. V uvodu je povedal, da je bil Mussolini z ozirom na napeti položaj v Evropi odredil čim prejšnjo odločilno izvedbo vojnega pohoda. Zato so že v dobi priprav

nagrmadili desetkrat večjo množino municije in živil, nego bi jo potrebovali v normalnih okoliščinah.

Hitre in presentljive ofenzive v gorskem ozemlju so zelo težavne, ker se čete pomikajo večinoma v zelo tenkih, dolgih formacijah skozi soteske ali preko eksponiranih prelazov. Po Villa Santovem mnenju so mule v gorski vojni neobhodno potrebne. Popolnoma so odpovedali težki oklopni vozovi in vozila na gosenicah. Včasih zadostujejo majhni kamni, ki zajdejo v kolesje gosenice, da zaustavijo cele kolone. Zaščito ob straneh in poizvedovanje v sprednjih stražah morajo vršiti v govorju posebno jezdeci na mulah, če se letala ne dajo uporabljati. Telefonske zveze so se v gorovju izkazale za nezanesljive. Bolje so delovale brezžične zveze. Dobro so se obnesli tudi, mali avtomobili in mala letala. Predava-

telj je priznal, da je bil Italijanom napad lažji, ker ni imel nasprotniki letal niti mehaničnih vojni in prevoznih pripomočkov. Pogum Abesincev je bil v ostalem izreden. Glavno krivdo, da je redna neguševa vojska odpovedala, zadeva po predavateljevem mnenju tudi inštruktorje, posebno Belgijce, ki so Abesince s svojimi evropskimi metodami zmedli.

KANADSKE PETORČICE MILJONARKE

Kanadske petorčice spadajo, kakor javlja uradna vest kanadske vlade, med najbogatejša dekleta v državi. Že po dosedanjih dohodkih je vsaki zagotovljena dota nad milijon dolarjev. Denar ki ga bo upravljal do njih polnoletnost vlada, izvira večinoma iz pogodb s filmskim in reklamnimi družbami.

Krojačnica "Pri Zvezdi" v ULICI TRELES 2642

(eno kvadro od postaje "La Paternal")

Vam nudi svojo najboljšo potrebo ter Vam sporoča, da ima v svoji krojačnici na razpolago in ogled veliko izbero raznovrstnih oblik in površnikov.

VOLNENE OBLEKE
od \$ 48 do \$ 110
VOLNENE SUKNJE
od \$ 52 do \$ 125
HLAČE "FANTASIA"
od \$ 8 do \$ 25
DISCENJE OBLEKE IN LIKANJE \$ 2.—

Sprejemam vsakovrstne prave obnošenih oblek!

DELO PRVOVRSTNO — BLAGO TRPEZNO — CENE ZMERNE
Obiščite me in se boste sami prepričali! — Rojakom se priporoča
Lastnik STANISLAV MAVRIČ

obkolila sredi praznega prostora pred dvorcem.

"Živela Katarina", je kričala množica, divje mahajoč z bakljami. "Videti hočemo carico! Prinašamo novice! Grof Orlov je tu — zmagovalce Tatarov!"

V koncertni dvorani preneha godba.

Dvorna družba prihiti k oknom in na balkone. Ime Gregorij Orlov je izzvalo splošno zmešnjavo.

V prvem nadstropju se odpro balkonska vrata, štiri slugi s svetilkami stopijo na balkon. Za njimi — Katarina.

"Carica", je šlo od ust do ust. "Carica je na balkonu!"

Gregorij Orlov je odvrnil svoj plašč. Pokaže se ji zdaj v svoji generalni uniformi z redom Vladimir na prsih. Kljub vsej lepoti je bila uniforma na mnogih mestih zamazana in raztrgana, kar je jasno govorilo, da je stal general v boju s Tatari v dežju krogel in puše.

To uniformo je oblekel namenoma. Hotel je ljudstvu pokazati razliko med seboj in drugimi, ki hodijo v prekrasnih uniformah — Ta stara, raztrgana, umazana uniforma je bila nema obtožba proti njegovemu tekmovalcu — Aleksandru Potemkinu.

Ko je ugledala množica carico je prenehala s kričanjem. Toda ko se je pojavil za njo še Potemkin, je nastala popolna tišina. Carica spregovori z balkona z zvonkim glasom:

"Prijatelji, kasno me prihajate pozdravit! Pa saj jaz sem sedaj v Selu, da se odpokojim od težkih vla-

darskih skrbi. — Kaj se je zgodilo? Kakšno novice mi prinašate?"

"Naj govori grof Orlov!" zakliče nekoliko glasov iz množice. "Naj govori Orlov! — Orlov se je vrnil! Živel zmagovalce!"

Orlov je Katarino strumno pozdravil. Držeč roko ob čepici je stal kakor kip.

"Velkodušna carica", vzklikne nato, in krog njega zavladati tišina, 'dovolj, da ti kot prvi častitam ki novi slavi! Tatari so premagani, ostala si zopet zmagovalka!"

Ko je začela Katarina Orlov glas, se nehote zdrzne in pogleda Potemkina.

Potem se ponosno in dostojanstveno vrvavna, namigne milostno Orlovu in reče:

"Hvaležna sem Bogu, ker nam je pomagal in blagoslovil naše orožje. Hvaležna sem tudi onemu, ki ga je Bog izbral, da je zagotovil Rusiji ta novi triumf."

"Grof Orlov, nestrpnost smo pričakovali vašo povrnitev, da vas odlikujemo pred vsem narodom. — Toda, mar mi imate sporočiti samo svojo zmago? Ta nam je bila že znana. Sporočili bi mi to v času običajno predpisane avdijence, in ne na tako nenavaden način, kakor ste pravkar storili. —

"Slutim torej, da imate za svojo carico še kako sporočilo, grof Orlov!"

"Moja carica se ni zmotila", vzklikne Orlov, in čez bradato lice mu šine porogljiv nasmeh.

"Prinašam novice, ki jih hočem sporočiti tu pred to množico, ker so itak znane tudi že po vsem Petro-

gradu. Pripomniti moram, da vam le nerad in s težkim srcem sporočam neugodno novice."

Katarina je nagubančila čelo. Slutila je, da leži v tem, da hoče Orlov pred ljudstvom govoriti — nova njegova zlobna namera. Vedela je, da je njen nekdanji prijatelj zdaj najhujši sovražnik. Toda bila je oprezna in grofu ni pred zbranim narodom očitala ničesar. Mirno je odgovorila:

"Med menoj in mojim narodom ni nobenih skrivnosti, grof Orlov. Naj tudi narod zve za vašo vest. — Ne odlašajte torej! Kaj se je zgodilo?"

"Živela naša carica!" vzklikne grof Orlov. "In vsak sovražnik Katarine naj konča, kakor lopov Mirovič, o čigar zaroti sem čul že za časa svoje vrnitve!"

"Mirovič je zadela zaslužena kazen", odgovori Katarina. "Zagrešil je zločin — končal je pod sekiro krvnika. Bog bodi milostljiv njegovi duši!"

"Bog nam bo pomagal, da uničimo tudi ostale zarotnike, velika carica", nadaljuje Orlov.

"Strli bomo tudi ostale zarotnike, ki nameravajo škodovati tebi z najgusnejšimi lažmi!"

"O kom govorite, grof Orlov?"

"Kaj moja carica še ni čula o veliki nevarnosti, ki ji preti? Kaj še ni zvedela, da je vstal v pustinji tekmovalce, kateremu se klanajo tisoči in tisoči kot carju Petru III?"

Carica se zdrzne, kakor da jo je pičila strupena kača.

"Peter?" vzklikne, toda glas ji

ni bil več odločen, kot sicer. "Kaj misli narod o temu goljufu?"

Orlov se približa balkonu. Njegove oči so žarele v polmraku, glas pa mu je bil rezek, da je vsaka njegova beseda zadela carico, kakor ostro bodalo.

"Kozaki pustinje, ki se zbirajo okrog tega lažnega carja mislijo, da je on tvoj mož, tvoj mož Peter, ki je 5. julija 1762 v Ropši — umrl!"

Katarina vzklikne. Grof Orlov je jasno videl, kako je omahnila in kako jo je Potemkin podprl.

"Vaša vest me žalosti, grof Orlov", nadaljuje carica. "Vidim namreč, da so ljudje, ki hočejo na vsak način pogaziti red in zakon v državi, da vlijejo strupa v žile mojega naroda."

"Toda ti podleži ne bodo uspeli v državi, kakršna je moja! Vlada ima edini namen, ščititi srečo in blaginjo naroda!"

"In kdo je ta človek, ki se je drznil vzeti ime mojega pokojnega moža, carja Petra III.?"

"Kozak je, velika carica", odvrne Orlov. "Sin pustinje je — ime mu je Pugačev."

"Pugačev?" ponovi carica ter se zamisli. "Črez čas, še nikdar nisem slišala tega imena!"

"Ne moti se, carica!" nadaljuje grof Orlov. "Ta Pugačev ti more postati nevarnejši, kakor si misliš. Nevarnejši od Ivana Antonoviča. S svojo veliko podobnostjo s carjem Petrom si je pridobil kozake. Ti pa so prepričani, da car Peter ni umrl, temveč da je odšel v pustinjo."

"Danes ima že na tisoče pristavešev. In ne zbirajo se krog njega samo kozaki, temveč tudi kmetje. Vedno več in več upornikov prihaja k Volgi, in če v kratkem ne ukreneš nekaj proti vstaji, se bo v najkrajšem času kronal Pugačev v Kremlju s carsko krono."

Vsaka njegova beseda je zadela v živo. Toda carica ni verjela, da je nevarnost že tako velika. Morda prav radi tega, ker ji je o nevarnosti govoril Orlov. Radi tega se nasmehne in brez sledu kakega nemira reče:

"Hvala vam, grof Orlov, da ste mi sporočili tako važno vest. Toda ta Pugačev s svojo kopico pristavešev me ne vznemirja."

"Poslala bom nadenj kak preizkušen polk in prepričana sem, da bo ta lažni car v kratkem času uničen. In ga bodo videli njegovi pristasi viseti na vešalih — tedaj bodo menda verjeli, da je car Peter III. mrtev."

"In zdaj, če vam je prav, odpustite svoje spremstvo in pridite na naš koncert, da se navžijete glazbe."

Katarina se s smehljajem prikloni in odide z balkona. Koncert se je nadaljeval.

Škripajoč z zobmi se Orlov obrne. Čutil je, da je doživel nov poraz. — — — (Nadaljevanje)

KROJAČNICA Peter Capuder

se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires